

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség: IX. kerület, Üllői-ut 1. szám.

(„Falu” Országos Földművelésügyi)

Telefon: Automata 878-73.

Kiadóhivatal: VIII. József-körút 5. sz.

Telefon: Automata 463-00.

FŐSZERKESZTŐ:

MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:

SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt.

Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1929.

X. évfolyam 30. szám.

Vasárnap, Julius 28.

Európai Egyesült Államok?

Aristide Briand, Franciaország külügyminisztere váratlan ajándékkal rázta fel a nyári pihenésben szundikáló világpolitikát. Alig néhány nappal ezelőtt nyilatkozott Briand a francia lapok számára és közlése ugyszólván percek alatt járta be az egész világ-sajtót. A hírnek futótűzkénti terjedése egyáltalában nem csodálatos, mert az egyébként igen óvatos francia külügyminiszter nyilatkozata alkalmával olyan ujdonsággal ajándékozta meg a szenzációra éhes riportereket, ami megérdemelte, hogy a világ minden sarkában azon melegében és bőven foglalkozzanak

vele. Ez a gyorsan terjedő ujdonság: az Európai Egyesült Államok megalkotásának gondolata volt.

Az eszme egymagában voltaképpen nem is ujdonság. Már a századforduló politikusai között akadt néhány, aki egyedül üdvözítő végecéként tüzte oda a kontinens államai elé az Európai Unió gondolatát. A világháború véres tengerhulláma — ugylátszott — beháthatatlan időkre elsüllyesztette az európai országok kitervelt hatalmas egyesülését. Az Európai Unió délibábos eszméjét eltakarta a harcokban felszakadt emberi gyűlölködés. Alig csendesedett el a

Aratóünnep Szeged-Alsótanyán.

Glattfelder Gyula dr. csanádi megyéspüspök megszentelt a kévékkel és gazdasági eszközökkel megrakott szekeret. Háttérben áll Klebelsberg Kunó gróf miniszter.

háborus zaj és alig hült ki az öldöklő ágyutorkok se-
rege, amikor a párisi környéki békediktátumok idején
ujból előkerült az európai egyesülés eszméje. *Couden-*
hove-Kalergi gróf, osztrák diplomata dobta be a
béke után sóvárgó köztudatba az egyesülés új jel-
szavát, amit ő Páneurópának keresztelt el. Pán-
európa, Európa az európaiaké s a kontinens nemze-
teinek gazdaságilag és politikailag össze kell fogniok,
hogy függetlenítsék magukat a mindjobban érvé-
nyesülő amerikai hatalomtól.

A háborus államok véréből és könnyeiből kisaj-
tott aranyon meghízott Amerika ellen irányult a
páneurópai szövetség megalkotásának gondolata.

A békekötések után eltelt első tíz esztendő meg-
mutatta, hogy a győző államok élete sem fenékig tej-
fel. Franciaország adósságaiból csak idegen bankok
segítségével tud lábraállni. A német jóvátétel súlyos
aranymilliói nem töltötték meg kellő életerővel a há-
boruban kimerült Franciaország gazdasági ereit.
Franciaország mindinkább látja, hogy a megnyert-
nek hitt háboru, rá eddig soha nem gondolt új ter-
heket hozott. A győzelmi mámor szertefoszlott dics-
fénye után a józan francia politikusok arra a belá-
tásra jutottak, hogy a jóvátételi fizetéseken kívül
még valami biztosítékot kell Franciaországnak sze-
reznie, hogy súlyos háborus adósságaiból valami-
képpen kilábolhasson. A gazdaságilag rossz helyzet-
ben lévő Franciaország politikai befolyását is kezdi
lassanként elveszíteni. Franciaország ma már nem
az a döntő tényező a világpolitikában, mint volt va-
lamikor. A mindinkább előretörő Olaszország, Spa-
nyolország mellett a francia külpolitika lassan el-
veszti nemrégben még bevehetetlennek hitt külpoli-
tikai hadállásait. Briand most, hogy országát egy
valószínűen elkövetkező gazdasági összeomlástól
megmentsé és a francia politika irányító befolyását
az európai államok felett továbbra is fentartsa,
hozta elő csodaszerként az európai Egyesült Álla-
mok gondolatát. Szerinte, legalább is az első időben,
csak gazdasági egyesülésről lehet szó, amikor is
megszűnnek az államok közötti vámhatárok és egész
Európa egy közös nagy gazdasági egységbe tömör-
ül. A részletes tervet még nem ismertette Briand.
Állítólag a Népszövetség legközelebbi ülészaka elé
viszi részletes előterjesztését.

Megvan tehát a csodaszor, amely meggyógyítja
a nagybeteg Franciaországot és ez: az európai Egye-
sült Államok.

A francia külügyminiszter azt hiszi, hogy gon-
dolatával egyszerre megoldja a vajudó európai kér-
dést és a mai ingatag és folytonosan felborulással
fenyegető egyensúlyhelyzetet biztos alapkőre építi.
A tervnek következményei a jelen pillanatban még
beláthatatlanok. Mi magyarok, azonban, egyet már
most is látunk és tudhatunk, hogy ránk nézve csak
egyetlen gondolat lehet fontos továbbra a jövőben is
és ez a magyar békerevizio gondolata.

Európa beteg, mert nagy igazságtalanság történt
vele.

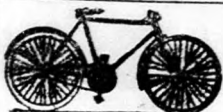
*Tegyék jóvá a szörnyű igazságtalanságot, távo-
lítsák el Európa testéről az éktelen sebet, a trianoni
béke fekélyét és valósítsák meg már végre Trianon
revízióját, akkor nemcsak hisszük, de tudjuk, hogy
felgyógyul a nagybeteg Európa súlyos betegségéből,
minden más csodaszor nélkül!*

Mayer miniszter adta át a kormányzó kitüntetését a keszthelyi akadémia igazgatójának.

Megirtuk, hogy *Sztankovics* Jánost, a keszthelyi ma-
gyar kir. gazdasági akadémia igazgatóját a kormányzó
gazdasági érdemeiért a II. osztályu magyar érdemkereszt-
tel tüntette ki. Az érdemkeresztet *Mayer* János földmive-
lésügyi miniszter adta át a kitüntetett igazgatónak. Az
ünnepséget a keszthelyi gazdasági akadémia tornatermé-
ben tartották meg, amelyen *Mayer* János földmívelésügyi
miniszteren kívül *Festetich* Tasziló herceg, *Gyömörey*
György és *Tarányi* Ferenc főispán, *Malatinszky* Ferenc,
Plichál Viktor és *Bosnyák* Géza felsőházi tag is megjelent.
Windisch Rikárd dr. akadémiai tanár megnyitója után
Fáber Sándor akadémiai tanár üdvözölte az igazgatót,
majd pedig *Mayer* János földmívelésügyi miniszter lendü-
letes beszéd keretében adta át a kitüntetést *Sztankovics*
János igazgatónak. A miniszter ezután köszönetet mondott
Festetich Tasziló hercegnek, aki mindig megértéssel segí-
tette a mezőgazdasági tudományok fejlődését. Az üdvözlő-
beszéd után *Sztankovics* János szólott az ünnepeltekhez.
Az ünnepség után a *Hullám*-szállóban ebéd volt, majd este
a város közönsége díszvacsorát adott a kitüntetett igaz-
gató tiszteletére, az ifjuság pedig lampionos szerenáddal
ünnepelte igazgatóját.

Klebelsberg Kunó gróf beszámolója Szeged-Alsótanyán.

A *szeged-alsótanyai* gazdasági egyesület mult vasár-
nap tartotta aratóünnepélyét, amelyre leutazott a főváros-
ból *Klebelsberg* Kunó gróf kultuszminiszter is, több ma-
gassrangu állami tisztviselő kíséretében. *Glattfelder* Gyula
dr. csanádi megyéspüspök pontifikális misét mondott,
majd pedig megszentelte a learatott termést és a gazdasági
szerszámokat. A természentalés után *Klebelsberg* Kunó
gróf kultuszminiszter, a kerület képviselője hosszabb be-
szédben számolt be az ország politikai és gazdasági helyze-
téről. — *Be kell bizonyítanunk*, — mondotta a miniszter —
hogy a trianoni ítélet nem igazságos. Ezért járja Bethlen
István gróf az egész világot, hogy személyesen hirdesse a
magyar igazságot. Én is azért járom a külföldet, hogy hir-
dessem, hogy itt az országban egy olyan nép él, amely sok-
kal műveltebb, mint azok, amelyeket Trianonban a mi ká-
runkra előnyben részesítettek. *A kormány egyik legfonto-
sabb célja az Alföld helyzetének javítása.* Az Alfölddel törté-
nt történelmi igazságtalanságokat akarja jóvátenni a
kormány. Iskolákat, utakat, kórházakat akar építeni a ma-
gyar nép gazdasági jövőjének és egészségének érdekében.
— A nagy hatással fogadott beszéd után küldöttségek já-
rultak a miniszter elé, aki a küldöttségekkel együtt átmé-
nt az egyesület székházába, ahol kedves ünnepség között le-
pézték le a miniszter arcképét. Ez alkalommal *Temesváry*
Géza volt főispán több mezőgazdasági munkásnak átadta a
földmívelésügyi miniszter kitüntető oklevelét és pénzjutal-
mát. *Klebelsberg* Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter
a délután folyamán megtekintette az újonnan épült
tanyai iskolákat, majd autón Debrecenbe utazott. Deb-
recenben a kultuszminiszter hétfőn megtekintette az egye-
temi építkezéseket, utána kíséretével visszatért a fővá-
rosba.

33 év óta a világot uraló eredeti angol
THE CHAMPION ROYAL
STAR KERÉKPÁROK

havi 16 és 20 P részletre. Kerékpár-
alkatrészeket: lánc, pedál, nyergeket
stb. nagyban gyári árban. Külse-
summk 6.50 P-től, belsők 2.10 pengőtől. **LÁNG JAKAB** és **PIA** ko-
rékpárnyakergeszedők. Budapest, VIII., József-körút 41. Árjegyzék
1000 képpel ingyen. Alapítva 1869.

Meghosszabbították a biztosítások valorizálására vonatkozó bejelentések határidejét.

A Budapesti Közlöny július 21-iki számában rendelt jelent meg, amely meghosszabbította az élet- és járadék biztosítási szerződéseken alapuló pénztartozások átértékelésre vonatkozó bejelentések határidejét. Eddig, a megjelent rendeletek szerint a valorizáció alá eső biztosításokat a jogosultaknak tavaly november 30-ig kellett az illetékes társaságnál bejelenteni. Az *újonnan megjelent, 1929. évi 1100/PM számú pénzügyminiszteri rendelet, most újabb és egyuttal végső határidőt is tűz ki, amikor megengedi, hogy azok, akik a valorizációs bejelentést még nem tették meg, azt folyó év szeptember hó 30-ig pótolják.* A bejelentést annál a biztosítótársaságnál kell megtenni, amely a kötvényt kiállította. A bejelentést lehet a társaság budapesti igazgatóságánál, vagy pedig az illetékes vidéki főügynökségnél eszközölni. A bejelentést minden egyes kötvényre külön-külön kell megtenni. A valorizációs törvény rendelkezései szerint az élet és járadék, vagy más személyi biztosítás felértékelésére csak annak a félnek, szerződőnek, kezdeményezhetnek van igénye, aki a biztosítási szerződést 1922. év január hó elseje előtt magyar törvényes pénzben kötötte és a törvény létesítésekor állandóan Magyarország területén lakott.

Növekszik a revíziós mozgalom.

A *Revíziós Ligának* a magyar békeszerződés revíziója érdekében megindított nagyarányú társadalmi mozgalma, ugyszólván napról-napra hatalmasabb arányban növekszik. Lapunk minden számában megemlékeztünk eddig a Revíziós Ligához történt újabb csatlakozásokról. *Pesthy Pál* nyugalmazott igazságügyminiszter, az Egységespárt elnöke *Herczeg Ferenchez*, a Revíziós Liga elnökéhez legutóbb levelet intézett, amelyben közölte vele, hogy a legutóbbi pártértekezleten az Egységespárt tagjai egyhanguan járultak hozzá, hogy képviselői tiszteletdíjuktól személyenként 10—10 pengőt vonjanak le és küldjék be a Revíziós Liga számára. *Pesthy Pál dr. a levéllel együtt 1730 pengőt küldött át a Revíziós Ligának.* A budapesti Keleti-pályaudvar vonatkísérői, számszerint kétszázötven csatlakoztak a Revíziós Ligához. Mult pénteken a *fővárosi Köztisztasági Hivatalnak* 852 alkalmazottja jelentette be a Revíziós Ligához való csatlakozását. *Herczeg Ferenc*, a küldöttség szóno-kához intézett válaszbeszédében a következőket mondta:

— *Csatlakozásukkal bizonyították azt, hogy tudatában vannak annak, hogy a trianoni szenny tette tönkre ezt az*

A kultuszminiszter az alsótanyai aratóünnepen. Képtünk Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter fogadtatását ábrázolja.

A MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Budapest, V., Bálvány-utca 7. sz.

Engedélyez jelzálogkölcsonöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 45 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 100 angol font (mintegy 2700 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

országot és fekélyesítette el Európa testét. Ezt a szennyet vasseprővel kell leseprerni Európa testéről és a magyar nép egysége lesz az az erő, amely ennek a seprőnek lendületet ad, hogy azt eltávolítsa.

A Fővárosi Alkalmazottak Nemzeti Szövetségének tisztviselői szakosztálya testületileg csatlakozott a Ligához és egyben mintegy 3500 pengőt adott át a Ligának. Az *újpesti Revíziós Takarékszövetkezet* 27 taggal, a *sombathelyi Pohl Edgar és Fiai gazdasági gépgyár* 380 munkással, a *sashalmi elemi iskolák tanítótestülete* 35 taggal, továbbá 1300 tanulóval csatlakoztak a Ligához. Csatlakozásokat jelentették be még az elmúlt héten a *kaposvári, a gyulai, a hajdunánási, a karcagi, a szerencsi, a püspökkladányi, a putnoki, a paksi, a mezőkovácsházai, a kunagotai, és a sashalmi* ipartestület.

Szesszel kell keverni a motorbenzint!

Mult hét folyamán a hivatalos lapban rendelet jelent meg, amely az 1927. évi 27. törvénycikkben nyert felhatalmazás alapján a motorok hajtására szánt benzinnek víztelenített szesszel való kötelező keverését rendeli el. A rendelet értelmében 1929 szeptember 1-től kezdve a motorok hajtására szánt ugynevezett nehézbenzint csak víztelenített szesszel keverten szabad forgalomba hozni. A *keveréket oly módon kell készíteni, hogy annak 80 százaléka nehéz benzínből, 20 százaléka pedig víztelenített szesszből álljon.* A rendelet életbelépésétől rövidesen megvalósul a törvényt létrehozó közgazdasági érdek: a külföldi benzinnek hazai termelésű szesszel való pótlása, ami által a külföldi benzinbehozatalunk is csökken; másrészt pedig a hazai szesztermelés fölös mennyiségének értékesítése. Kétségtelen ugyanis, hogy a külföldi benzinbehozatal csökkenése által külkereskedelmi mérlegünk nagy passzíváját is kisebbiteni tudjuk, ami pedig jelentős összeget juttat a magyar közgazdaságnak. Az itthon termelt szesznek belső ipari célokra való felhasználásával pedig szesziparunk fejlődését mozdítjuk elő. A szeszipar fejlődésének mérhetetlen közgazdasági jelentősége van, mert lehetővé teszi az eddignél nagyobb mennyiségű ipari burgonyának és esetleg más mezőgazdasági terménynek is feldolgozását és értékesítését. A szeszipar megerősödése jótékony hatással van a kisebb gazdaságokra is. Lehetővé válik általa ugyanis az, hogy sok gazdaság állatállományának eltartására megfelelő moslékot szerezzen be. A szeszmosléknak beszerzése pedig nálunk, ahol igen gyakran kísért a takarmányhiány jelensége, elsőrangú fontossággal bír.

Olcsó buza, drága kenyér!

Igen tisztelt Szerkesztő ur! Naponként figyelmesen olvasom az újságot, amikor délben vagy este a nagy hőség miatt egy kis pihenőt tartunk a munkában.

Mert most szorgos az idő így takarodás, cséplés idején, amikor minden épkézláb ember s gyerek, asszony, leány mind ott van a mezőkön, rakja a szekeret, hordja az eleséget, eteti a cséplőgép mohó száját, hogy magtárába gyűjthesse a magot, amelyből pénz, megelégedettség terem a falu apró házaiban. Mégis azt látom, hogy hiába verejtékezzünk mi, hiába álljuk a nap rettentő tűzét, azt a tikkasztó hőséget, amely elöl a városi emberek serege a fürdők hűvös hullámaiban keres menedéket, mert a buza ára a világarparitás alatt mozog vagy másfél pengővel.

A legolcsóbbak lettünk a föld kerekéségén, pedig talán legtöbbet dolgozunk érte. Mert ez a mi földünk ugyan csak megszívja az embert, legyengíti a legerősebb izmokat is s mégis azt látjuk, hogy munkánk nem sok haszonnal jár, mert terményeinknek nincs ára.

Nálunk most, hogy megindult a cséplés, mindenki csak eladni akar. A szegény és jómódu egyaránt, mert valósággal küzdek a falu népe az adósságok keselyűivel, amelyek legyőzik, ha nem segítünk rajta.

Csak mi, falusiak érezzük, amikor egy kis számvetést csinálunk, hogy ilyen árak mellett, mint amilyenek most vannak, megélni nem lehet. Mert hiába termelünk, ha nem tudjuk értékesíteni. Ha az ember nem találja meg a számítását, akkor lassan megérlelődik benne az a gondolat, hogy érdemes-e verejtékezni ott künn a földön, ha nem jár semmi haszonnal.

Azt hallottam a körösi atyafiaktól, hogy ott már az uborkát nem érdemes leszedni sem, mert nincs ára. Pe-

dig ugyanakkor azért az uborkáért Budapesten kilónként 25 fillért is elkérnek.

De nemcsak a kertiekkel van így a falu népe, hanem a legfontosabb termékkel, a buzával is.

A legutolsó „Vasárnap”-ban azt olvastam, hogy a pékek felakarják emelni a kenyér árát.* Az oka ennek szerintük az, hogy a malmok is emelték két pengővel a liszt árát, amikor a buza ára alig emelkedett valamit.

A buza körül megy a harc az egész világon s mi, a falu népe, szomorúan látjuk, hogy amikor mindent emelnek, ami a búzából készül, akkor órára megfelelkeznek.

Olyan ez, mintha a házépítést a tetőnél kezdenék s nem a fundamentumnál.

Miért olyan csendes most a magyar tőzsde s kereskedelem, amikor a buza ára megy felfelé az egész világon? Miért nem sietnek annak az árát emelni? Miért emelik a liszt árát, mikor a buza ára ugyanaz még, mint tegnap? Miért lesz az olcsó búzából drága liszt és kenyér?

A malmok üzeme most sem kerül többre, a szén sem emelkedett, hát akkor mi az oka, hogy olcsó a buza s drága a kenyér?

Ezekbe kellene egy kicsit belenézni, mint ahogy a Vasárnap megírta.

Most nagy börzejáték folyik itt a magyar termés fölött. A falunépe azonban ügyel és feleletet vár a fentebbi kérdésekre, mert már egyszer ő is tudni akarja, hogy kik azok, akik az életet ebben az országban megdrágítják, ahol az olcsó búzából olcsó kenyérnek is kellene lenni.

Egy kisgazda.

* (Azóta már fel is emelték. Szerk.)

Segíteni kell a falu népét!

Most, amikor aratás idején a kenyérszedés napjai vannak, úgy látszik az Isten áldásával együtt gondok is járnak. Mint a fény után az árnyék, úgy kíséri a falu népét lépten a megpróbáltatás.

Örömpoharába — hogy szépen fizet a gabona — üröm is csöpög, mert az értékesítés réme, hogy miként lesz a magyar föld terméséből pénz, már ott üldögél a zsákokon.

Peng a kasza, de néma, elhalkult ajkak kísérik suhanását, vidámság helyett gonderhes arccal vágják a rendet, fürkészve, mit hoz a holnap...

Sok panaszos levelet kaptunk az utóbbi időben, ami azt mutatja, hogy a magyar falvakban nincs valami a rendjén, mert ha már egyszer a mi nehezen mozdítható népünk veszi a tollat, hogy levélben öntse ki keserveit, akkor azt hisszük egész jogosan, hogy a pohár már betelt s elérkezett az ideje annak, amikor komolyan kell az illetékeseknek foglalkozni a falu megsegítésének kérdésével. A mi népünk természete, hogy szótlannul tűr, s hallgat. Legfeljebb a sógor, koma előtt mondja el a véleményét. Ép ezért nagyon fontosnak tartjuk ezeket a leveleket, s nagyon megszívlelendőknek, mert meg vagyunk róla győződve, hogy az utolsó remény adta kezükbe a tollat most aratás idején, amikor a munka lázában égett máskor a falu minden épkézláb embere.

Ezt írja a sok között egy derék kisgazda:

„Mi érezzük s tudjuk, hogy szenvednünk kell édes hazánkkal együtt.

Elég volna már a szenvedések óráiból, mert közel állunk a koporsó széléhez! Száz és száz kis kunyhó ajtaján kopogtat a végrehajtó, s nem hallani faluhósszat egyebet az elkeseredésnél.

Testvéreim, polgártársak! Ez így nem mehet soká! Fogjunk össze, ne huzzunk szét, mert kis országunk a sár szélén áll. Vigyázzunk, nehogy beletántorodjunk a sárgódór komor sötétjébe, mert ha belezuhanunk, nem emel ki bennünket senki, nincs barátunk, nincs segítők, pedig az igit amíg élünk és az ország szekerét csak mi huzzuk pihenés nélkül. Fáradsunk, küzdünk hajnaltól késő estig és nincs senki, aki legalább egy kis vigasztaló szót szólna hozzánk. Vigasztaló szó helyett azonban csak verik a dobot és szakad ránk a büntetés, ha valamit elvettünk.

Várják a minisztert az alsótanyaiak.

Képünkön az alsótanyaiak zászlókkal felszított küldöttsége látható.

Küzdünk az életért, küzdünk és szenvedünk a hazáért, de a küzdelem és munka megérdemelt gyümölcsét nem mi kapjuk. Amit termelünk rengeteg szenvedés árán, potomárért adjuk el és, amit érte akarunk venni, méregdrágán fizetjük meg. Ha nem változik az idő felettünk, akkor kihullunk a sorból, elveszünk, mint az utszélre esett mag. Nemosak mi beszünk azonban, nemcsak mi pusztulunk el, de élvész velünk az ország is. Elvész az ország és a nemzet, — mert nem tultok — amikor mondom, hogy mi vagyunk az ország szíve és ha ez a szív nem dobban többet, kívül és meghal az egész test. A mi verejtékünk öntözi a kenyereadó búzát, a mi erőnk sarjastja ki a földből az életet, amiből táplálkozik az egész ország. A hazának szüksége van rák tudjuk, nekünk is szükségünk van a hazára. Mi életet s munkát, vért és fáradságot áldozunk a hazáért, de hiszünk, hogy minék is szorult helyzetünkben valakinek segíteni kell. A hazának meg kell a maga számára teremtenie a becsültes munkásnépét, a kenyérnek megkeresőt. Tudjuk, egy ember, vagy két ember rajtunk nem igen segíthet. Magunknak is bele kell állnunk az önségítés munkájába és össze kell fogjunk, földműveseknek. Együtt kell éreznünk és együtt dolgozunk mindnyfjünknek, addig, míg ódes hazánk talpra áll. Együtt kell dolgozunk nemcsak nekünk, a föld népének, hanem a csonka haza minden polgárának. Urnak és szegénynek egyaránt. Kérjük tehát a vezetőinket a fejező urtól egész a miniszter urig, hallgassák meg a panaszunkat és ha lehet, segítsenek is rajtunk. Egy az egész országnak és mindnyfjan egyé. Ez legyen jelszavunk!

Iff. RUGÁSI FERENC
Szentgáli.

Igy beszél milliók nevében ez a derék szentgáli ember. Az ő szava a falu szava. Ezt a falu szavát egyszer már hallgassák meg az illetékesek, mert olyan, mint a vészharang kongása. Ilyenkor pedig mindenkinek helyén kell lenni, hogy a veszedelmet megfékezzük. Ma még talán lehet segíteni a falu népén, csak félt, hogy holnap nem járunk-e vele úgy, mint az egyszerű cigány a lovával, hogy a segítség is késő lesz.

A magyar falu népe már csak segítséggel tud járni, toljuk tehát ezt a hóna alá, de minél hamarabb!

Magyarország állatállománya.

A földművelésügyi minisztérium a napokban tette közzé a tavaszi haszonállat-összeírás eredményét. A kimutatásból megtudjuk, hogy a Magyarországon az év elején összesen 1.819.354 szarvasmarhát, 892.131 lovat, 2.582.255 sertést, 1.573.180 juhot, 24.793 kecskét, 4485 szamarat és 1386 öszvért tartottak a gazdák. Nagymagyarországon 1911-ben 6.184.264 szarvasmarha, 2.001.431 ló, 6.416.424 sertés, 7.697.000 juh, 331.383 kecske, 20.103 szamar és 1850 öszvér volt. Csonkamagyarország területén 1911-ben 2.149.756 szarvasmarha, 896.498 ló, 3.322.407 sertés, 2.406.041 juh volt.

Mikor tilos a vadászat?

Mayer János földművelésügyi miniszter a napokban rendeletet bocsátott ki, amelyben módosította a vadászati tilalmi időről szóló régebbi rendeletet. A miniszter rendelete szerint, tekintet nélkül az általános vadászati tilalom idejére, tilos a szarvasbikára való vadászat október 16-tól augusztus 15-ig. Szarvastehénre és szarvasborjura tilos a vadászat február 16-tól október 17-ig. Őzgidára december 16-tól október 15-ig. Mezei nyulra tilos a vadászat löfegyverrel február 1-től szeptember 15-ig, lóháton agarak használatával január 1-től augusztus 31-ig. Nem szabad fánra vadászni február 1-től szeptember 30-ig, fogolyra pedig december 16-tól július 30-ig. Házigalambra minden időben tilos a vadászat. Ugyszintén nem engedi meg a rendelet a hasznos vadra fényszóró alkalmazásával való vadászatot. Ez minden időben tilos. A rendelet augusztus 1-én lép életbe.

A „**Vasárnap**” kiadóhivatala:
VIII., József-körút 5. szám.

A „**Vasárnap**” szerkesztősége:
IX., Üllői-ut 1. szám.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Elkészült a magántisztviselői szolgálatot szabályozó törvényjavaslat.

A kereskedelemügyi minisztériumban a múlt hét folyamán elkészült a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak jogviszonyairól szóló törvényjavaslat, amelyet Herrmann Miksa kereskedelemügyi miniszter már szét is küldött az érdekeltségének. A nagyfontosságú törvényjavaslat tíz hatalmas szakaszban foglalja össze a törvény által érintett tisztviselők körét, szolgálati viszonyuk alapját, a munkaadó és alkalmazott jogait, továbbá az illetményekre, szabadságra, végkielégítésre, felmondásra, kilépésre stb. vonatkozó rendelkezéseket. Az érdekeltségek szeptember 30-ig tehetik meg észrevételeiket. A javaslat még az ősz folyamán az országgyűlés elé kerül.

Karafiáth Jenő beszámolója.

Karafiáth Jenő országgyűlési képviselő, a képviselőház háznagyja vasárnap Vámosmikolán tartotta beszámoló beszédét, amelyben főként külpolitikai eseményekkel foglalkozott. Óvatos építőmunkára van szükség — mondotta többek között — és bízható túrellemmel kell várni, mint bontakozik elő a trianoni sötétségből Bethlen István gróf külpolitikai küzdelmeinek eredménye. Az új angol kormány munkáját Magyarország feszült figyelemmel kíséri és mi magyarok bizunk abban, hogy MacDonalddal megérti a magyar törekvéseket. — Végül azt hangoztatta, hogy a revízió kérdésével nem lehet kortespolitikát csinálni.

Ősszel a minisztertanács elé kerül a mezőgazdasági munkások biztosításának törvényjavaslata.

Mayer János földművelésügyi miniszter szabadságra utazása előtt bemutatta Bethlen István gróf, miniszterelnöknek a mezőgazdasági munkások biztosításának törvényjavaslatát. A miniszterelnök az alapvető kérdésekben már megegyezett a földművelésügyi miniszterrel és most már az egyes minisztériumokban a számítási munkálatok is megindultak a törvényjavaslat megalapozásának érdekében. A jelenlegi tervek szerint több, mint egymillió ember biztosítását öleli fel a nagyméretű javaslat. A nagyfontosságú kérdést az ősz minisztertanács tárgyalja le.

ARZOLA „45”
OLCSÓBB
MINT MINDEN MÁJ
ARZEN PERMETEZŐZER.

45% ARZEN
HATÁNYOS

45% ARZEN
HATÁNYOS

**SZŐLŐBEN: MEGŐLI AMOLYI
GYÜMÖLCSŐBEN:
MEGŐLI MINDEN RÁGÓ FÉRGET
LÓHERÉBEN: LUCFRNÁBAN:
ÁPION BOGAR, BÖDÉ STB. ELLEN
NACY TERMÉS FOKOZAT:
CHINOIN • ÚJPEST**

Pogány Sándor a Duna-Száva-Adria Vasúttársaság helyettes vezérigazgatója.

Pogány Sándor kormányfőtanácsost, a Duna-Száva-Adria Vasúttársaság helyettes vezérigazgatóját a Német Vasutegyesület a napokban magas kitüntetésben részesítette.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Agyonlőtték Ali Ahmed afgán trónkövetelőt.

Habibullah afgán emir parancsára mult héten Afganisztán fővárosában, Kabulban agyonlőtték a trónra igényt tartó Ali Ahmed khánt. Ali Ahmed május végén került Habibulah fogságába és nem akart lemondani a trónra támasztott igényéről.

Ellentétek a francia kamarában a német jóvátétel miatt.

Poincaré francia miniszterelnök mult héten hatalmas beszédben ajánlotta a kamara figyelmébe a német jóvátétel új szakértői tervezetének elfogadását. Kiemelte, hogy az új megegyezés igen kedvező Franciaországra, mert lehetővé teszi, hogy az Amerikával szemben fennálló tartozásokat mihamarabb rendezze. A kamara tagjainak egyrésze bizalmatlan fogadta Poincaré bejelentését.

Negyvenkét állam tiltakozott az amerikai vámemelés ellen.

Az Egyesült Államok, amint azt annakidején megirtuk, óriási behozatali vámmal akarja a közeljövőben sújtani az Amerikába érkező külföldi árucikkeket. A vámemelés ellen a napokban a spanyol, olasz és svéd kormány nyújtott be éles tiltakozást az Egyesült Államok Külügyi Hivatalához. Ezekkel a tiltakozásokkal most már összesen negyvenkét állam jelentette be tiltakozását a vámemelés ellen.

Az ellenzék is mandátumhoz jut a spanyol nemzetgyűlésben.

Primo de Rivera spanyol miniszterelnök közölte a sajtó képviselőivel, hogy a legutóbbi minisztertanács határozata értelmében felemelik a képviselők létszámát és az új mandátumok felét a tudományos egyesületek, felét pedig a munkásszervezetek kapják. Ezzel az intézkedéssel a szélső jobb- és a szélső baloldali ellenzék képviselőket kap a spanyol nemzetgyűlésbe.

Franciaország bizalommal szorítja meg a feléje nyújtott magyar kezét.

Az egyik igen elterjedt francia lap, a *Journal Industriel* sorozatos cikkeket közölt Magyarországról. A befejező közleményben igen rokonszenves hangon irt az országról. A *súlyosan meggyötört, de szabad Magyarország* — írja a francia lap — most Franciaország felé fordul: támogatását kéri az egykori szellemi kapcsolatok és a közös forrásból táplálkozó kultúra alapján. *Franciaország bizalommal szoríthatja meg a feléje nyújtott kezét.* Kulturális téren Magyarországot nagy hivatás várja. Magyarországot kitarító munkával megint visszanyeri rangját és befolyását, — fejezi be a francia lap a cikksorozatot.

Megkezdődött a szovjet-kínai háború.

Az évek óta tartó ellenségeskedés nyílt háborúban robbant ki Szovjetország és Kína között. A szovjet csapatok legújabb jelentései szerint a mandzsuri határ mentén megtámadták a kínai csapatokat és elfoglalták a kínai vasut két határállomását, *Mandzsulit* és *Pogranicskáját*. A kínai csapatok, hogy megakadályozzák a vörösök előnyomulását, felrobbantották a pogranicskai vasuti alagutat. A *Szan-fen-szó* tengerszorosban orosz csatahajók jelentek meg és megkezdték az előnyomulást a kínai vizek felé. A kínai tengerészeti parancsnokság aknákn elhelyezésével védekezik az orosz flottatámadása ellen. Az orosz Amurflotta *Blagovjecsenszk* kikötőjében gyülekezik. Az orosz kereskedelmi gőzösöket is ide rendelte a szovjet. A gőzösöket a vörösök csapatszállításokra használják.

Kínai jelentés szerint a nanjingi kormány nem válaszolt az utolsó jegyzékre, amelyben a szovjet bejelentette a diplomáciai viszony megszakítását.

Amerika és Japán nem rokonszenvez Kína akciójával.

Washingtoni jelentés szerint az amerikai diplomácia nem rokonszenvez túlságosan Kína törekvéseivel. A közvélemény inkább Oroszország oldalán áll, ez nem a bolsevisták iránt való rokonszenvenek a jele, hanem egyszerűen annak, hogy Amerika meg akarja védeni a Kinában élő amerikaiak vagyonát, ami pedig háborúban lehetetlen.

Tókiói jelentés szerint a japán hadügyminiszter kijelentette, hogy Japán nem küld csapatokat Mandzsuriába és az ügyet Kína és a szovjet belügyének tartja.

Briand tárgyal a kínai és az orosz nagykövettel.

Francia jelentés szerint Briand külügyminiszter mult pénteken kihallgatáson fogadta a nanjingi kormány párisi követségét, *Kaolu* meghatalmazott minisztert. A kínai követ látogatása után *Dowggaleszki* párisi szovjet követ jelent meg a külügyminiszternél. Briand a két követtel az orosz-kínai feszültségről tárgyalt.

Amerika a Kellogg-paktummal akar békíteni.

Amerikai jelentés szerint az Egyesült Államok kormánya már lépéseket tett abban az ügyben, hogy Kína és Szovjetország között a Kellogg-egyezség alapján békét közvetítsen. Az amerikai külügyminisztérium megkereste Briand francia külügyminisztert is a béke közvetítése érdekében.

Elhalasztják a jóvátételi konferenciát.

Londoni jelentés szerint az angol kormány javaslatot tesz a jóvátételi konferencia elhalasztására. Az egyik nagy angol napilap véleménye szerint az augusztus elsejére hirdetett konferenciát csak ősz folyamán hívják össze.

Kommunista kémeket fogtak el Párisban.

A *Humanité* című francia kommunista lap szerkesztőségében a párisi rendőrség a mult hét folyamán házkutatást tartott, amikor is nagymennyiségű kommunista iratot foglalt le. A lap igazgatóját és több munkatársát a rendőrség letartóztatta, mivel kiderült, hogy a lap szerkesztősége az orosz szovjet javára kémkedett.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A friz juhról.

Irta: Weszely Mihály intéző.

A friz juhot Frieslandból (az Északi-tenger mellett fekvő dus legelőkkel rendelkező és enyhe klímájú országból) importálták hazánkba is, ahol meghonosult s otthoni tulajdonságaihoz még egy, az a mi viszonyaink között igen fontos sajátságot vett fel: az edzetséget. Friesland klímája a tenger közelsége és a párás levegő folytán enyhe. Lakossága felvilágosodott, művelt s a szomszédos holland nép példáján földmiveléssel foglalkozik, mely téren kiváló eredményeket ért el. Szarvasmarhája és juha világhírű — bő tejelése révén. Legelőin, rétein pásztorra szükség nincsen. Minden egyes birtokos 1—2 holdas parcelláját 2—3 méteres árok keríti, melyben a tenger vize képez határt. A friz kisgazda ezen legelőn tartja tehenét, 2—3 juhát s ezek bárányait kora tavasztól a tél beálltaig. Persze, vannak oly szegény emberek is, kiknek földjük nincsen. Ezek az országutak árka, hol egy levert cövekhez kötött juh elég táplálékot talál s lesz a valódi „szegény ember tehené”-vé.

A friz juh teste nagy. Fején sem szarv, sem annak durványa nincsen. Fején és végtagjain nincs gyapju. Kopasz a csánkig lenyuló, vékony farka is. Törzsét 10—15 centiméter hosszú, tömött gyapju borítja. A kifejlett állat magassága 80—90 centiméter (kosoknál még ennél is több), testhossza a tarkótól a farktőig körülbelül ugyanannyi. Sulya anyánál 70—90 kg., kosnál 80, egész 100 kg.-ig, mely élősulynak mintegy 60—65 százaléka az élvezetre alkalmas husanyag. A friz juh évenként kétszer ellik, még pedig ritkán egy, csaknem mindig két bárányt, sőt hármas ellés is eléggé gyakori. Persze, ez utóbbi nem kívánatos, mert a harmadik bárányt felnevelni csak az anya tulságos kihasználása mellett lehet. Két bárányt azonban a friz juh igen könnyen bir el.

Az elléskor 4—5 kg. sulyú bárányok igen gyorsan fejlődnek s hat hónapos korban, 40—50 kg. suly mellett teljesen kifejlesztettek arra, hogy üzzenek, illetve üzekedjenek. Így aztán az alig egy éves állat már lellik, újra két bárányt hoz s tejel késő őszig. A bárányok ezen gyors kifejlődése a friz juh egyik kiváló jó tulajdonsága.

A friz juh öt-hat hétig szoptatja bárányait s ezen idő elteltével fejlethető. Hogy jó tevelő állat, azt már nagy törye is elárulja, de tejeléséről leginkább a következő számok nyújtanak tiszta képet.

A kezelésem alatt álló (Kelecsény-pusztai) friz juhok a fejjésnél a következő tejmenyiséget adták:

49. sz. juh	168 nap alatt adott	183.05 litert
59. sz. „	168 „ „ „	193.27 „
65. sz. „	168 „ „ „	197.12 „
132. sz. „	168 „ „ „	211.74 „
60. sz. „	168 „ „ „	194.01 „

Öt darab juh tehát 168 nap alatt

összesen: 879.19 litert

Igaslovaink takarmányozásáról.

Irta: Schandl József dr.

A dolgozó lovak, mint általában erőtermelő állataink, főleg két okból igényelnek tápanyagot. A tápanyagokból tartják fenn a testekben lüktető életet, másrészt a tápanyagokban rejlő erőt használják fel munkájuknak (mozgás, igavonás) végzésére.

Hogy lovaink adott munkaviszonyok közt megfelelően vannak-e takarmányozva, az abból tűnik ki, hogy lovaink bizonyos jó kondíciójukat (tápláltsági állapotukat) meg-

őrzik-e. A tultáplált ló elhízik, a kellőleg nem táplált pedig lesoványodik. Mindkét eset intő jelül szolgáljon arra, hogy a takarmány mennyiségén változtassunk. *Nem helyes a dolgozó lónak tultáplálása.* Ugyanis a szükséges felül etetett tápanyagok a szervezet zsírszövetét növelik, ami kerékd formát biztosít ugyan a lónak, de nem szabad feledni, hogy az elzsírosodott szervezetben elpetyhüdnek az izmok, működésükben zavart szenved a szív és a tüdő. *Még súlyosabb hiba a dolgozó lónak fukar takarmányozása.* Ha a takarmányban nem nyújtunk dolgozó lovnaknak kellő tápanyagmennyiséget, akkor a tőle megkövetelt munka végzésére a szervezet zsirkészletét, később pedig husát áldozza fel, azaz lesoványodik. Már pedig a soványodó lónak munkakedve, munkaképessége csökkent, sőt elgyengült izomzata még a neki nyújtott tápanyagmennyiséget se tudja már úgy kihasználni, mint a megfelelő kondícióban tartott ló. *Ugyanis kétségetkizáró igazság, hogy kevesebb a munkateljesítésmény egyazon tömegű tápanyagokból is, ha a munka az illető szervezetre nézve megterhelő és ha a szervezet fáradt.* Már pedig a sovány ló gyorsan fátord és aránylag könnyebb munka is csakhamar megerőltető lesz számára.

Az eddig mondottakból kiviláglik az is, hogy a ló tápanyagszükséglete arányban van az esetről-esetre végzendő munka nagyságával. Így, természetes, hogy helytelen volna lovainknak egész évben egyenlő napi takarmánymennyiséget nyújtani és ugyancsak célszerűtlen, összes lovainkat egyformán táplálni. A nehéz munkák idején nőjön az abrakadag, míg a kevésbé szoros munkaidőben csökkenthető. Amelyik lovnak többet dolgozik, annak adagja is nagyobb legyen.

A gazda szemére tehát nemcsak a sikeres hizlalásnál, hanem a lovak munkaképességének gazdaságos kihasználásánál is szükség van.

Apró jó tanácsok.

Legértékesebb szántóföldi takarmány növényünk a lucerna, miért is ennek természetét kell a legnagyobb arányban felkarolni, feltéve természetesen, ha a talaj a lucerna természetére alkalmas (mélyrétegű, nem mészszegény stb.). Ha azt akarjuk, hogy zártállományú és hosszú élettartalmú lucernánk legyen, vessük azt védőnövény nélkül, elég sűrűn (kat. holdanként legalább 12—15 kg.-ot), trágyázzuk felül a szükség szerint foszfor-savtrágyával, esetleg a vetés évében salétromtrágyával és végül az évenkénti fogasolásról és gyomirtásról se feledkezzünk meg. Baltacimot vagy más évelő pillangósvirágú takarmánynövényt vetni akkor, amikor a lucerna is jól szokott sikerülni, nem érdemes.

BÁRMIVEL PERMETEZÜNK SULFAROLT MINDIG KEVERJÜNK A PERMETLEBE

Sulfarol

KOLLOID KÉN-PERMET SZÖLOBEN ÉS GYÜMÖLCSÖSBEN A BŐ SZÜRET BIZTOSÍTÉKA + CHINOIN-ÚJPEST.

Egyik leghálásabb kerti gyümölcsfajtánk a szamóca. Rendkívül nagy terméseket adhat; 100 négyzetméterenként 100 kg. termést ad, sőt néha még többet is, nem tartozik a ritkaságok közé a 150 kilogrammos termés sem. Egy-egy gyümölcs sulya 40–60 grammot is meghaladja, de csak akkor, ha az állandó kapáláson, tisztántartáson és trágyázáson kívül a szamóca elvadulását is megakadályozzuk. Gyümölcsérés után ugyanis a szamóca nagy mértékben indásodik. Ezek az indák új bokrokat fejlesztve, igen gyengítik az anyát, mert, mielőtt is ezeket még fiatal korukban (július-augusztus hónapban, körülbelül kéthetenként) le kell metszünk. Ily módon az anyatór erősödik, mely azután sok és nagy gyümölcsöt fog teremni.

Az istállótrágyát leghelyesebb nyáron, vagy ősz elején kihordani, eltergetni és azonnal alászántani. E célból a tarlót lebuktatjuk, a szükség szerint fogasoljuk, hengerezük s mihelyt kizöldült, de a gyommagvak magkötésétől még nem kell tartanunk, az istállótrágyát ráhordjuk és eltergetjük és azonnal közepmélven alászántjuk. Ősszel a rendes mély szántást elvégezzük.

Tarlóba csakis akkor vessünk, ha a fokozottabb trágyázásról gondoskodhatunk. Sok esztendőben sikerülhet a kettős termesztés, de ezt a másodtermény után vetett növény fogja megérezni, úgy, hogy végeredményben jövedelmünket nem, hanem csak munkánkat szaporítottuk. Abban az esetben azonban, ha a talaj kellő megmunkálásáról, elegendő istállótrágyázásáról és a vetendő növények természetének megfelelő műtrágyázásáról gondoskodunk, a kettős termesztés lesz egyik legbiztosabb módja jövedelmünk növelésének.

A termés mennyiségét és minőségét a jó talajmunkálatokon, a nemesített vetőmagvak használatán és a bőséges istállótrágyázáson kívül céltudatos műtrágyázással nagy mértékben fokozhatjuk. A műtrágyák — mint ismeretes — az őszi növények alá adva fejtik ki legnagyobb hatásukat. Sok gazda azonban későn rendeli az őszi alá szükséges műtrágyákat s emiatt később is vet. A vetés megkésése a mi viszonyaink között mindig súlyos hiba. Rendeljük meg tehát már most a szükséges műtrágyákat s vessük az ősziakat idejében s akkor majd a műtrágyák is teljes hatást fognak kifejteni.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDATÁRSADALMI HIREK

Ninesen munkanélküli Békésvármegyében.

A békésmegyei gazdasági felügyelő jelentése szerint a vármegyében az utóbbi időben megszűnt a munkanélküliek száma. Az összes mezőgazdasági munkások elhelyezkedtek. Sőt néhány helyen több mezőgazdasági munkást tudnának alkalmazni. *Igy például Gyulán hiány van a mezőgazdasági munkásokban és Endrőd vidékéről toborozzák az aratókat.* A jelentés adatai szerint a termés közepesnek mondható. Buzából katasztrális holdanként, átlag öt és fél métermáza termés várható. Rozsból öt métermáza, árpaól hét, zaból pedig nyolc métermáza várható termés. A gyomai és szeghalmi járásokban volt idén a termés a leggyengébb. Tengeriből rekordtermés várható.

Nagyobb tétel búzát adtunk el Norvégiának és Németországnak.

Az amerikai búzának a világpiacról való elmaradása után a külföldi államok figyelme mindinkább a magyar buza felé fordul. Így a múlt hét folyamán olyan állam jelentkezett vevőnek a magyar búzára, amely legutoljára 1911-ben vásárolt tőlünk gabonát. Ez az állam Norvégia. *Norvégia most nagyobb mennyiségű rossz vásárolt Budapesten.* Mult pénteken az egyik gabonakivitel vállalatunk ötszáz vagon búzát adott el Németország számára. Ez annál is örvedetesebb jelenség, mert a német kereskedők az utóbbi esztendőben mindig elkerülték a magyar gabonapiacot. Anglia régebben is állandó lisztvásárlónk volt és különösen a finomabb minőségű, úgynevezett grizes, nullás lisztet vásárolta. Érdekes, hogy Amerika is vevőként jelentkezett a magyar piacon. Az Egyesült Államok számára ugyanis nagyobb tétel magyar babot kötöttek le a budapesti piacon. Amerika legutoljára békében vásárolt tőlünk.

Jó közepes bortermeés várható.

Legutóbbi szőlőjelentés szerint az országban a jól kezelt és a téli fagytól megóvott szőlőkben jó termés várható, a rosszul kezelt szőlőkben azonban a hibák helyenként igen súlyosak. *Éppen ezért országos átlagban csak jó közepes termés várhatunk.* A virágzás kedvező körülmények között zajlott le, csupán a kadarkafajtánál okozott a gyakori esőzés és a hideg valamelyes kárt. A

peronoszpóra fellépése helyenként a fürtökben is észlelhető volt. Általában véve nem nagyarányu. Az országban tekintélyes mennyiségű bor van készleten. *A kindlat a jótermésre való tekintettel elég nagy. A kereslet azonban, mivel a fogyasztás különösen gyenge és a kiviteli forgalom lanyha,* igen kicsiny. Az árak lefelé való irányzatot mutatnak.

Szabadságra ment a földmívelésügyi miniszter. Mayer János földmívelésügyi miniszter mult héten megkezdte szabadságát és előreláthatóan három hétig lesz távol a fővárostól. A miniszter szabadsága alatt a kihallgatások elmaradnak.

Leventezászló avatás Nagymágócsón. Gyönyörű ünnepség között avatták fel a mult héten Nagymágócsón a *lajostanyai* leventecsoport zászlóját. Délelőtt Szilágyi László plébános szentelte fel a leventelobogót, délután pedig Kőszeghy Béla földbírtokos tanyáján folyt le a zászlóavató ünnepség. A zászlóanyai tisztelet Kőszeghy Béláné látta el. A díszes ünnepségen Árpádtelep, Bojártelep, Gádos, Nagymágócs, Ótompahát és Újtompahát leventéi népies kiállításokkal vettek részt.

Gyümölcsügyi bizottságot létesített a földmívelésügyi miniszter. Mayer János földmívelésügyi miniszter a magyar gyümölcsstermelés újjászervezése és fejlesztése céljára Országos Pomológiai (gyümölcsei) Bizottságot létesített. Az országos gyümölcsügyi bizottság feladata, az egész ország gyümölcsstermelésének új alapokra való fektetése és a gyümölcsstermeléssel kapcsolatos kérdések állandó szemmel tartása. Az országos bizottság elnökévé Angyal Dezso gazdasági főtanácsost, a magyar királyi kertészeti iskola nyugalmazott igazgatóját nevezte ki a miniszter.

Új fürdő nyílt meg Hódmezővásárhelyen. Mult vasárnap nyitották meg Hódmezővásárhelyen az ország legnagyobb főnyárfürdőjét. A fürdő a város legszebb pontján, a Szege-di-uti villasoron épült.

A világ legmagasabb tengerije.

A képünkön látható tengerit az egyik amerikai nagy mezőgazdasági üzemben termesztették.

Nyári strófák.

1.

„Megölte valaki magát,
Az hozta ezt a rossz időt . . .“
Igy énekelt nagy dalnokunk
Jó néhány évtized előtt.

2.

Ha máma élne — azt hiszem,
Másként szólna lantján a dal:
„A nyár, a nyár ilyen öreg
És mégis ilyen fiatal! . . .“

3.

Dundninnen, Dunántul,
Meglapul a kicsi nyul;
De nem a puskától fél . . .
Azt hiszi, hogy itt a tél.

Dundninnen, Dunántul,
Szörmebundát hord a nyul;
Teste remeg, cüverzék,
Nyári napon, jaj, de fázik! . . .

Nem megyek én semerre,
Mert ~~W~~it a Nemére.

Nincsen meleg, Szahara;
De van hideg zúzmará.

Ime: nyári örömök,
Hogyha koresolyát kötök.

Nem érik a meg a fán,
Kirándulni visz a szán.

Irigyel a szeretőm:
Van egész új hócipőm.

Ki mint vet, úgy is arat;
Hol veszünk egy kis nyárló?? . . .

GYALOGOS PÉTER.

Meghalt a békéscsabai polgármester. Berthóty István dr., Békéscsaba kiváló polgármestere mult kedden hivatalában rosszul lett. A polgármestert a szegedi klinikára szállították, ahol vakbél-műtétet hajtottak rajta végre. A műtét után javulás mutatkozott, de szombaton reggel rosszabbodás állott be és a közszertetben álló polgármester délelőtt fél 10 órakor meghalt. Berthóty polgármester a város saját halottjának tekintette és nagy pompával temettette el.

Oklevéllel és pénzjutalommal tüntette ki a földmivelésügyi miniszter Kovács Mihály gazdát. A földmivelésügyi miniszter elismerő oklevéllel és pénzjutalommal tüntette ki Kovács Mihály alsószentiványi mezőgazdasági cselédet, aki ötven éve szolgál az alsószentiványi Szluha-féle uradalomban. Az ünnepség a község-háza nagytermében volt, amikor is Kenessy Gyula főszolgabíró adta át a kitüntetést az ünnepeltnek.

Ellenőrzik a béréséplőgépek működését. Ismeretes, hogy a földmivelésügyi miniszter a tavalyi év folyamán rendeletet bocsátott ki, amelyben utasította a gazdasági felügyelőseket, hogy a béréséplőkkel foglalkozó béréséplőtulajdonosok gépét vizsgálják felül abból a szempontból, hogy a gép működése kifogástalan-e. A hibásan működő gépek munkáját azonnal be kell szüntetni és újból való megkezdésére az engedélyt csak akkor szabad kiadni, ha a gép tulajdonosa már gondoskodott a hibák kijavításáról. A hatóságok teljes szigorúsággal szereznek érvényt az életbeléptetett rendeletnek.

Robbanás a hajmáskéri gyakorlótéren. Mult csütörtökön délután a hajmáskéri tüzérségi gyakorlótéren, tüzérségi gyakorlat alkalmával az egyik gránát felrobbant. A gránátzilánkok több katonát súlyosan megsebesítettek. Viktor Erik százados, Zsirus Károly szakaszvezető, Csula Ferenc főtüzér és Szabó II. Mihály tüzér súlyos sebébe a helyszínen meghalt. A többi sebesültet a székesfehérvári kórházba szállították. A robbanást valószínűen a gránát gyártási hibája okozta.

Uj regényünk.

Tomas Walshnak szenzációs detektivregénye, amely lapunkban Ujhelyi József mesteri fordításában jelent meg, mai számunkban véget ér. Uj regényünk megválasztásánál tekintettel voltunk olvasóközönségünk óhajára, amikor ismét a magyar falu büvös-bájos szavu költőjének és régi szerelmesének, Nyáry Andornak, egyik legbájosabb regényét adjuk olvasóink kezébe. A regény címe: *Lakodalom, vidám regény*, amely a magyar falusi életben játszódik le. Szerzőjét, Nyáry Andort, nem kell olvasóinknak bemutatnunk, hiszen jól ismerik előző írásaiból, amelyekből már sokat hozott a Vasárnap. A regény közlését jövőheti számunkban kezdjük meg.

Gránátrobbanás a pécsi szegényházban. Mult szerdán este halálosvégű robbanás történt a pécsi szegényházban. Hegyi József mázolóinas, a pécsi szegényház lakója, valahol egy haretéri gránátot talált és azt este, munka után, a szegényházban szétfeszíteni próbálta. A gránát Hegyi kezében széjjelrobbant. A robbanás a szerencsétlen fiatalembert szétéjté és a menház lakói közül többet súlyosan megsebesített. A pécsi rendőrség megindította a nyomozást annak kiderítésére, hogy honnan került a végzetes gránát a pécsi szegényházba.

Glešó tengeri nyaralás Portorosében. Portoroséból írják, hogy az Adria legszebb helyét ismét nagy számban keresik fel a magyarok. Portorose gyönyörű fekvése, kitűnő vize, nagyszerű strandja különösen alkalmas arra, hogy a magyar gyermekek száza keressék fel. Mindenütt magyar szót hallunk a tengerben, a strandon, az utcákon. Különösen sokan vannak magyarok a Casa-Rossa-szállóban, amelynek tulajdonosa, Nikola Bert nemcsak magyar kiszolgáló személyzetet, hanem magyar szakácsot is tart. Közvetlenül a tenger mellett lévő villában évről-évre mind többen és többen üdülnek magyarok. A fürdővendégek rendelkezésére áll a tengeri szórakozás minden eszköze, csónak, vitorlás és saját strand. Az egyedi magyar konyha Portorosében. Amint értesülünk, a mostani főszezonban napi 7—8 pengőért teljes penzió, fürdővel kapható. Ajánlatos a levélbeli megkereséseket magyar nyelven, kellő időben a szálló tulajdonosához intézni.

Molnár Samu kormányfőtanácsos. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Molnár Samut, a Nemzetközi Gépkereskedelmi r.-t. vezérigazgatóját közgazdasági téren szerzett érdemei elismerésül m. kir. kormányfőtanácsossá nevezte ki. Méltó férfit ért ezutal a kitüntetés, aki a vezetése alatt álló vállalatot, amely a magy. kir. állami gépgyár gyártmányait hozza forgalomba, céltudatos munkával, gazdasági életünk egyik legjelentősebb tényezőjévé emelte és amely az ő irányítása mellett különösen nagyarányú és eredményes export tevékenységet fejt ki és hogy egy ilyen irányú tevékenység mit jelent akkor, amikor a magyar gazdasági életnek legégetőbb kérdése a kivitel fokozása, felesleges külön hangsúlyozni. A kiváló férfit kitüntetése a legzelesebb körökben örömet és meglepetést vált ki.

Ellopták a belga király zsebóráját. Belgium világhírű fürdőhelyén, Ostendében a napokban kilopták az ott időző belga király zsebéből az aranyórát. A rendőrség néhány napi nyomozás után letartóztatta Itchen orosz emigránst, akinél megtalálták a király ellopott óráját.

MAGYAR EMBER
magyar cégtől vásárol
minden hangszer,
melyet a legfinomabb minőségben
és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepe szállít.

Bpest, VI. 29. Király-u. 58

Kérje most megjelent új
árjegyzékemet.

Mikor jön már az a nap...

Mikor jön már az a nap,
Amely elviszi a gyászt,
A hétköznapi gondot
És ez a sok siratóst?
Mikor hull le a bilincs,
Mikor lesz szabad hazánk?
Sírva tekint a földre
Honszerző Árpád apánk!

Miért hullt el annyi vér,
Miért van annyi temető,
Hogy a hősök keresztjei
Sok helyen egész erdő?
Hazánk mégis koncolt test
S mi házzuk a rabigát...
Sírva tekint a földre
Honszerző Árpád apánk!

Szegény földus nemzedék,
Te számkivetett magyar!
Oh, ha már másod nincsen,
Sájtis körül mankóddal,
És ne törd meg nyakadon
Az éhes rabló csordát...
Sírva tekint a földre
Honszerző Árpád apánk!

E földön, melynek minden
Kis rögéhez vér tapadt,
Rabló, méltatlan, szenny nép
Vigan nem lakmározhat!
Majd egyszer napfényre jut
S feltűnik az igazság...
Aztán már nem fog sirni
Honszerző Árpád apánk!

KÁPOSZTA FERENC (Ipolyvece.)

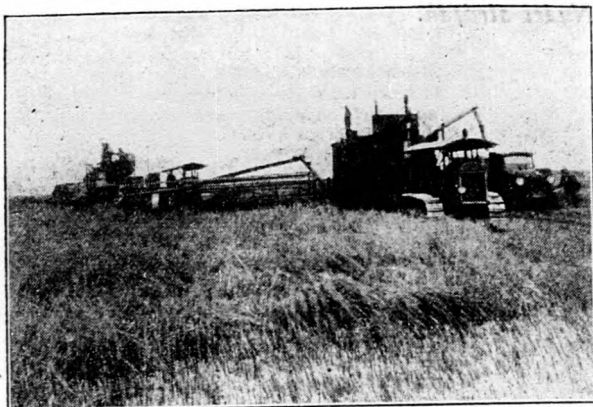
Összedült az épülő oláh színház. Bukarest legújabb színháza, a *Mária királyné* színház, melynek építését a napokban kellett volna befejezni, mult kedden délelőtt óriási robajjal összedült. A kivonult túzoltók és katonák számos halottat és súlyos sebesültet huztak ki az összedőlt színház romjai alól.

Vasvillával szurták le Sárköz rémét. Széll István decsi kisgazda, akit garázdasága miatt Sárköz réme néven neveztek, az elmúlt héten régi haragosának, Borjádi Józsefnek portájára ment és régi huszárkardjával támadt haragosára. Borjádi vasvillával vélekezett Széll támadása ellen. A verekedés során Borjádi vasvillával fejbevágta a Széll kíséretében lévő egyik cigányt, majd pedig a vasvillával mellbeszurta Széll Istvánt. Széll a szurás következtében a helyszínen meghalt. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Megházasodtak a sziámi ikrek. A nálunk is hírből ismert sziámi ikrek, *Lucio* és *Simplicio* Godino a napokban *Manilában*, a Fülöp-szigetek fővárosában tartották esküvőjüket. A sziámi ikrek két testvért vettek el.

Mérges skorpiók lepték el Északafrikát. Spanyol jelentés szerint az északafrikai *Adadil* város környékén fekete skorpiók jelentek meg, amelyek ellepték a környékbeli falvakat. A skorpiók mérges csípése következtében számos haláleset történt.

Varjura lőtt és embert talált. *Kálóczi* Ferenc szenyéri gazda mult héten varjuvadászás közben véletlenül rálőtt *Csorás* Vendel gazdálkodóra. *Csorás* lábába több sörét furódott, úgyhogy azonnal kórházba kellett szállítani, ahol megoperálták a szerencsétlen gazdát.

Aratnak Amerikában.

Képünkön traktor vontatja az aratógépet az egyik amerikai farmon.

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1929. évi július hó 31-én lejárt, hogy a már megküldött befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

- Egész évre 8 pengő
- Félévre 4 pengő
- Negyedévre 2 pengő

Mutatványszámot levelezőlapkérésre ingyen küld a

VASÁRNAP kiadóhivatala
Budapest, VIII., József-körút 5.

Ross idő jár az óceánrepülőkre. *Idzikovski* és *Kubala* lengyel repülőistiztek a *Pilsudski Marsall* nevű repülőgéppel Amerikába akartak repülni. A két lengyel alig ért gépével a tenger fölé, máris vissza kellett térniük, mert az Óceán felett óriási vihar dühöngött. A *Pilsudski Marsall* leszállt az Azori-szigetek mellett s a leszállás alkalmával a gép teljesen összetört. *Idzikovski* azonnal meghalt, *Kubala* pedig súlyosan megsebesült. — A francia fővárosból szombaton reggel szállt fel a *Kérdőjel* nevű francia repülőgép, amelyen *Coste* és *Bellanti* nevű francia repülők ültek. A franciáknak vihar érte utól a tengeren és huszonegy órai meddő küzdelem után vasárnap visszatértek Párisba.

Régi gyilkosságot nyomozott ki a csongrádi csendőrség. Mult év nyarán az egyik csongrádi tanyán holtan találták *Sipos* Lajosné, *Sipos* Lajos gazdálkodó feleségét. Az asszony halálával egyidőben eltűnt az asszony férje, *Sipos* Lajos is. A csendőrség erélyes nyomozást indított a gyilkosság és a rejtélyes eltűnés ügyében, míg végre most, egy év után *Sipos* leánya, *Palásti Kovács* Mihályné és férje személyében elfogták a gyilkosokat. *Palásti Kovács* Mihály, amikor meglátta, hogy feleségét elfogták, mérget ivott és azonnal meghalt. Az asszonyt előzetes letartóztatásba helyezték.

Meghalt a mérgegombától. *Till* Jánosné 60 éves bonyhádi asszony mult héten a placon gombát vett és azt megfőzte. Alighogy megette az elkészített gombát, mérgezési tünetek között súlyosan megbetegedett és mire az orvos megérkezett, az asszony gombamérgezésben meghalt. Megindították az eljárást annak kiderítésére, hogy kitől vásárolta a mérges gombát.

Patkányok, egerek, mezei egerek tökéletes kiirtására legjobban ajánlható a „Ratinol” irtószert, mely fertőzőbetegséget plántál az illető állatfaj közé és nem csak azon állatot pusztítja el, mely közvetlen evett belőle, de a vele érintkezőket is gyökeresen kiirtja, anélkül, hogy más hasznos háziállatra, avagy az emberre veszedelmes volna. Így bármely élelmiszer mellett szabad alkalmazható. Ugyanezen cég előállít sváb-, ruszn-, csótány-, hangya- stb. rovarirtószereket is, mely irtószert csak egyszerű kirakással néhány nap alatt tökéletesen kiirtja eme kellemetlen férgeket. Naplárban utánvételt szállítja: Rational Laboratórium, Budapest, Murányi-u. 36.

128% szappanfőző lugkövet,

GERSTL-féle szinszappant 5 kgr. postacsomagban szállítok, lugkö csom. P 4.50, szinszappan 5 kgr. P 6.—
Lugkövet kizárólag szappanfőzéshez szállítok, hozzá a hatósági engedélyt megszerzem. Pontos cím közlését kérem.

GERSTL szappangyár

Lerakata: Budapest, VII., Dob-utca 43. szám.

Miért nem tud hazajönni Szalai István zalakoppányi magyar?

Vándorut Magyarországból Amerikába, onnan pedig Oroszországba.

A háboru alaposan felforgatta az embersorsok megszokott rendjét. A régmúlt és annyiszor visszasírt, boldog békeidőben a falusi ember ott hordozta körül a szemeit utójára, ahol csecsemőnézésével legelőször csodálkozott bele a világba. Igaz, akkor is sok jó magyart kivert a nyomoruság Amerikába; akkor is szívárgott a falusi elem emberibb sors reményében Budapestre és a nagyobb városokba, de a föld sirig hű fiainak legtöbbször mégis csak szülőfalujában élte le nevetésből és sirásból, keserűségből és bizakodásból összerótt életét.

Ennek az állapotnak aztán iszonyu egyetlenséggel vetett véget a háboru. Kiráncigálta az embereket életük rendes sodrából; eldobálta őket sohasem látott-hallott vidékekre; beléjük oltott sohasem érzett fájdalmakat és olyan szörnyűségek szenvedéseivel tört rájuk, hogy azok nyomát élete végéig magán viseli, aki például végigélt egy — *pergőtűzet*.

A háborus szenvedéseknek egy másik, rettenetes, ma is élő fajtája: a *hadifogolysors*. Ezekkel a szerencsétlennel talán még keményebben elbánt az Isten haragja! Egy-egy hadifogolytörténet valóságos rémregény, tele borzalmakkal, képtelen kalandokkal és megrendítő erőfejtésekkel a — szabadulás felé!

Hála Istennek, a hadifoglyok nagy részének mégis csak sikerült hazajutni. De vajjon, hányan lehetnek még odakünn, Szibéria elérhetetlen síkságain? Sokan tizezrekről beszélnek, mások jóval kevesebbre becsülik ezt a szomorú számot. A kormány évekkal ezelőtt lezárta a hadifogoly-akciót, *államköltségen ma már nem jöhet haza senki*. Pedig bizonyosan lehetnek, akikhez sohasem jutott el a híre, hogy hazajöhettek volna . . .

Vannak aztán szép számmal olyanok is, akik nem akartak és nem is akarnak hazajönni. Ezek gyökeret vertek az új hazában. Megélhetést teremtettek maguknak és családot alapítottak, pedig akárhányan közülük itthon is maradt felesége és síró gyermeke . . . Ezek a — hadifogolyból honpolgárrá lett — magyarok valószínűleg örökre elvesztek a régi haza számára. Vagy, ki tudja? Attól függ, vajjon kiállják-e a kinok kinját: a *honvágyat*.

*

Ez a szörnyű kin mardossa Szalai István zalakoppányi születési magyar lelkét is, aki most, a Kaukázusból, hiába kopogtat a régi haza kapuján. Szalai István nem vett részt a háboruban, hadifogoly sem volt, sorsát mégis a háboru, helyesebben a háboru következményei kuszálták össze.

Szalai István zalakoppányi magyar 1912-ben, huszonnyolcésztendőskorában feleségével, *Bóbits Rozáliával* kivándorolt Amerikába. Itthon is a kerégyártómesterséghez értett, odakünn is ianunkás lett. Vasszerkezettel, percre sem pihenve, dolgozott reggeltől-estig; munkájában nem háborgatta senki. Amerika ugyan nem sokára háborút viselt ellenünk, Szalai Istvánt azonban nem bántották. Dolgos két kezét mind jobban megbecsülték, ő pedig takarékoskodott, szűkösködött: néhány év múlva már *ötezer dollárja volt a bankban*.

Szalai István lelkében odakünn sem halványult el a régi haza képe, gyermeki hűséggel csüngött rajta és lázas érdeklődéssel kísérte a háborus eseményekről szóló híreket. És mivel nem volt módjában fegyverrel a kezében csatasorba állni, hát megtakarított pénzecskéjéből *ötszáz dollárt hazaküldött — hadikölcsönre*.

Teltek-multak a rettenetes évek, végre-valahára aztán az emberirtásnak is végeszakadt. Szalai István elszorult szívvel olvasta *Triamont* és a lelke megtelt szomorúsággal. Pedig az ó-hazából a szomorúságon kívül másfajta keserűség is érte: *egy lelkellen magyar ügymök kicsalta hétszázötven dollárját azzal, hogy nagy kamatra elhelyezi egy pesti bankban. Szalai István kötélnék állt, de azóta nyoma sincs se a banknak, se az ügymöknek, se a pénznek . . .*

Tíz, hosszú esztendő telt Szalai István Amerikában és 1922-ben fordult különörsre a sorsa. A német-orosz egyezmény megkötése után német ügynökök azt ajánlották az amerikai magyar és német munkásoknak, hogy *menjenek Oroszországba, ott nagy kelete van a tanult munkásközne*.

Szalai Istvánt csakugy, mint sok társát, *elszédítette a pénzszerzés vágya*. Vajjon micsoda aranyhegyeket ígérhettek az ügynökök, ha Amerikából, a tanult és jó munkás paradicsomából sikerült kimozdítaniok Szalai Istvánt és társait?

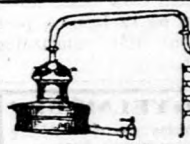
Szalai István pénzzé tette ingóságait, maradék dollárjain megváltotta felesége és a maga számára a hajójegyet, kiszámolta a vasuti utazás költségeit, — mert a költségeket, persze, a másodsorú vándorutakelölő munkások maguk fizették — áthajózott több száz magyar és német család társaságában Európába és egyszerre csak arra ébredt, hogy a *Kaukázusban szivja a levegőt*.

Ott él most már hetedik éve feleségével és két kisgyermekével együtt. Érdekes, hogy a gyermekek nem Amerikában, hanem Oroszországban születtek. *Grozdnik* városából pedig sűrűn írja a leveleket haza, a zalakoppányi rokonokhoz, hogy *szertne hazajönni, mert nagyon mardossa a honvágy*. Jelenleg egy oroszországi német autógyárban dolgozik, sora jól megy, kilátása van rá, hogy nemsokára művezető lesz, csak az a hiba, hogy *magyar szót nem válthat senkivel*. Nem is érti meg ezt más, csak aki hosszú ideig távol élt a szülőfalujától!

Szalai István óhajta azonban — legalább egyelőre — nem teljesülhet. A magyar kormány nem ad neki *beutazási engedélyt*. A vörös Oroszország — jól tudjuk — mindent elkövet, hogy idegen országokban is lángrolobontsa a kommunista mozgolódást. Hol itt, hol ott lepleznek le orosz pénzen szított bolsevik összeesküvéseket. Senki se tudja, senki se mondja, hogy Szalai István *kommunista*. De az óvatosság mégis helyénvaló. Éppen úgy, mintha például lezárnák a határokat olyan országbeliek előtt, ahol kolerában rakásra pusztulnak az emberek. Nem örültség volna az ilyen országból, járvány idején bebocsátani a látszólag egészséges embereket?

A negyvenötésztendőskor Szalai Istvánnak tehát várnia kell. Meddig? Addig, míg a vörös járvány kitombolja magát egészen? Ki tudna erre felelni?

De egy bizonyos. Ha Szalai István jó magyar maradt és szívéből nem alszik ki a honvágy, majd csak megtalálja valahogy a hazajutás módját. Afelől pedig nyugodt lehet, hogy őt hold földcsékkjét jól munkálják a koppanyi rokonok . . .

Máthé András

vörösréz árugyár, UJPEST.

Gróf Károlyi-utca 17. szám.

Telefon: Ujpest 18.

Legmodernebb pálinkafőzőkészülékek raktára.
Kérjen árajánlatot — Nyugattól B villamossal.

TANÁCSADÓ SZIVÁRVÁNY

A hátalábu tyuk

Kérdés: Postás, vagy pedig villamoskalmaz szeretnék lenni, hova forduljak? (B. J., Kurd.) — **Felelet:** Postához való felvételt végezt az illetékes postai igazgatóságához, vagy pedig Budapesten a magyar királyi postavezérgazgatóságához kell fordulnia, amely I. Krisztina-körút 12. szám alatt van. Villamoskalmaz felvételt végezt írjon a BSZKRT igazgatóságához, Budapest, VII., Akácfa-utca 17.

Kérdés: Villanyszerelő szeretnék lenni, hova forduljak? (B. J., Pülsicsaba.) — **Felelet:** Forduljon bármelyik budapesti villanyszerelő céghez. A kérezzett társaság címe Budapest, V., Sas-utca 25. szám. A közszerintár a X. kerületben a József-városi teherpályaudvar II. kapujánál van.

Kérdés: 1. Mikor vesznek fel újoncokat a folyamórséghez? 2. Milyen bizonyítványok szükségesek és hol kell jelentkezni? (V. I., Kaposkeresztúr.) — **Felelet:** 1. Ősszel lesz felvétel. 2. Születési, állampolgársági, ha nincs 24 éves, szülői beleegyezés és iskolai bizonyítvány. Felsőbb iskola végzése egyáltalában nem szükséges. Elég, ha írni olvasni tud és az elemi iskolát végezte. Budapesten, a magyar királyi folyamórség parancsnokságánál, III. ker. Laktanya-utca 33.

Kérdés: Mi a kormányzó ur címe? (R. I.-né, Hunyadfalva.) — **Felelet:** A kormányzó urhoz a kabinet iroda útján lehet írni, amely Budapesten, I. kerületben, a királyi várban van.

Kérdés: 1. Lehet-e egy lapon több rejtélyt és megfejtést beküldeni? 2. Hány előfizetője van a Vasárnapnak? 3. Közöl-e még a Vasárnap szindarabot? (H. M., Kékesd.) — **Felelet:** 1. Igen. 2. Erre nem válaszolhatunk, ha ön lesz szives egyháznál szereznit, akkor azokkal több lesz, mint eddig volt. 3. Igen. De még nem tudjuk pontosan, hogy mikor.

Kérdés: 1. Tejkezelői szakvizsgát tettem, uradaiomba szeretnék menni tejkezelőnek. Hova forduljak? 2. Mikor közli a Vasárnap a rádió műsorát? 3. Mikor kapnak segélyt a több gyermekes anyák? 4. Hol lakik Vass József dr. népjóléti és munkügyi miniszter? (Hü előfizető.) — **Felelet:** 1. Elhelyezkedés végett forduljon a földművelésügyi minisztériumban lévő országos munkásközvetítő irodához (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. II. emelet 207.) ahol kérelmét előjegyzésbe veszik. 2. Remélhetőleg az ősz folyamán. 3. Szent István napján. A kérvénnyel a főszolgabírói hivatal útján a Stefánia Országos Anya- és Csecsemővédegyesülethez kell folyamodni, amely Budapesten, Vass-utca 10. szám alatt van. 4. Budapest, IX., Kinizsy-utca 8—10.

Kérdés: 1. Hol lehet használt kerékpárt vásárolni. 2. Miért nem kaptuk meg annakidején a Lívendol szivapermetezőszert? (7564. számú előfizető.) — **Felelet:** 1. Bármelyik kerékpárkereskedőnél kaphat. Budapesten az ócskaplácon, amely a IX. kerületben, a gróf Haller-téren van. 2. Evégett forduljon a Chinolin vegyészeti gyárhoz, Újpest, Tó-utca.

Kérdés: 1. Hány éves korban nősiülhet egy józan gondolkodó földműves fiatalember? 2. Hogyan lehetne a dohányzástól legkönnyebben leszokni? (8712. számú előfizető, Páztó.) — **Felelet:** 1. Ez teljesen az egyén lelki és testi tulajdonságától és sajnos ma főként pedig az anyagi viszonyaitól függ. Itt határokat és korlátokat vonni teljesen ismeretlenül nem lehet. Ugy, hogy erre pontos választ önknek nem is adhatunk. Ha esetleg körülményeit pontosan megírja, akkor levélben írhatunk. 2. Erős akarattal. Van több különböző dohányzás elleni szer, amely azonban egy sem használ, ha nem akar saját maga leszokni a dohányzástól.

Kérdés: 23 éves, ötletlen cipészsegéd vagyok, vámör szeretnék lenni. Hova forduljak. (Sz. J., Nagytarcsa.) — **Felelet:** Vámórséghez Budapesten, a kerületi parancsnokságánál, amely V. Aréna-ut és Lehel-utca sarkán van (laktanya), az ősz folyamán lesz felvétel. Akkor majd forduljon az illetékes parancsnoksághoz.

Kérdés: 1920. október havában adott 1000 koronának ma valorizálva mi az értéke? (Sz. F., Lajosmizse.) — **Felelet:** A kérezzett összegnek mai értéke 30 P. Azonban csak akkor követheti ezt az összeget adósdótt valorizálva, ha ez iránt a pert 1929. április 1-ig megindította, ezen időpont után valorizálás iránti pert bírósághoz benyújtani nem lehet.

KÖMŰVESEK ÉS ÁCSOK FIGYELMÉBE!

Államérvényes köműves és ácsmeister vizsáakra biztos sikerrel felelősség mellett készitünk elő már 25 óta fennálló magánzakiskolai kban.

DR. SOPRONI GÉZA ÉS FERENC

Telefon: József 408-98. Budapest, Tüzoltó-utca 45. szám
Érdeklődni lehet bármikor. Van külön esti tanfolyam is.

Akkor már két napja mult, hogy ettünk. Dél felé egy orosz gránát jóvótaból elindultunk Jánossal, a legényemmel a segélyhely felé.

A segélyhely a falu szélén volt. Bementünk a faluba. Gondoltam, hogy ott majd keritünk valami harapnivalót.

A falu mintha kihalt volna. Sehol egy lélek. Éppen vissza akartunk menni, mikor az egyik házból egy kis orosz jött velünk szemben. Megörültünk neki. De mivel beszélni nem tudtunk vele, János hozzá lépett s a gyomrára és a szájára mutogatva, igyekezett vele megértetni, hogy enni akarunk.

Az öreg a fejét rázta, hogy nincs semmi.

Pénzt vettem elő és feléje tartottam.

Az öreg erre már meglágyult, intett, hogy menjünk utána. Az udvar végén a tyukokra mutatott:

— Jó?

János bólintott, hogy „jó!”

Megalkudtunk vele.

— No, hála Isten! — gondoltam, — tyuk már van, de hol süssük meg?

Az öreg megértette a tiünődésemet, bevezetett a konyhába, a tüzhelyre mutatott s egy pálcika forgásával jelezte, hogy süssük meg nyárson.

János éppen ebben a percben lépett a konyhába s vele jött egy sebesült tiszt is, akit ugyanúgy a gyomra hajtott a házak közé. Mindjárt meghívtam tyukpecsenyére és Jánoshoz fordultam:

— Fogjon meg egy tyukot és süsse meg nyárson. De gyorsan.

— Igenis! — szolt János, azzal könyökig belenyúlt a tarisznyájába, a legnagyobb nyugalommal előrincgált belőle egy gondosan megnyuzott tyukot és élém tartotta. — A parancsot előre szoktam teljesíteni, — mondta mosolygva. — Már meg is nyuztam, hogy a kopasztással időt ne veszítsünk.

Azzal hozzázakozott a tyuksütéshez.

Félóra sem telt bele, már előttünk párolgott a nyárson sült tyuk szépen feldarabolva. Igaz, hogy félig nyers volt, de pompásan nézett ki és mohón hozzáláttunk.

Mikor már a harmadik darabnál tartottunk, meglepetten tapasztaltam, hogy előttünk — dacára annak, hogy két combot már megettünk, — még mindig két comb fekszik.

— Hát ez hogyan lehet? — ütöttem meg és nagyot kiáltottam:

— János!

János a konyhából tele szájjal kiáltott vissza:

— Parancs! — és belépett a szobába. Keményen nyelte a tyukhúst, a markában pedig, mint valami súlykolófat, göröcsösen szorongatott egy hatalmas tyukcombot.

Még jobban meglepöttem. Most már igazán nem tudtam, hogyan vagyunk. Két combot megettünk mi ketten. Kettő előttünk fekszik az asztalon. Egy meg János kezében ágaskodik. Hogyan a csudában lehet ez, mikor én csak egy tyukot vettem?

Rákiáltottam Jánosra:

— Hány combja volt ennek a tyuknak?

János illedelmesen megtörölte a száját:

— Minden ember részére egy pár! — jelentette katónásan.

Ránéztem:

— Hiszen én csak egy tyukot vettem. Hogyan lehet ez? János ártatlanul pislogott, mint a béka:

— Én is csodálkoztam, de úgy látszik, hogy erre felé a tikoknak hat lábuk van, — mondta meggyőződéssel, aztán csendesen hozzátette:

— Csak nem rontom el az étvágyukat egy tikkal, mikor hárman vagyunk.

NYÁRY ANDOR.

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

B . r . e . r . v . s . s . e . e . c . é .
e . e . t . h . z . t . z . r . s . é .

(Beküldte ifj. Nyerges Mihály Csanádapalotáról.)

2. Talány.

P P P
Sz Sz Sz
B B B
F F F

Három p, három sz, három b, három f:
minden magyar kívánsága.

(Beküldte Duló Mihály Környözdpusztáról.)

3. Talány.

Hogyan fér el négy istállóban öt ló, hogy mindegyik istállóban csak egy legyen?

(Beküldte Pálkás József Dunapentelléről.)

4. Szórejtvény.

csapatcsapatcsapatcsapat

(Beküldte Benke Tamás Csanádapalotáról.)

5. Pontrejtvény.

A . ó . e . k . i . m . r . t . e . n . m . e . l . i . ó

(Beküldte Hanszoros Imre Fertőszéplakról.)

6. Szórejtvény.

nek. is. J S öreg y
(5-e) (e-8)

(Beküldte Kálmán János Hajdúszoboszlóról.)

7. Szórejtvény.

0-5 füz

(Beküldte Nagy Károly Héjospapiból.)

8. Szótagrejtvény.

karie, gészna, pleb, zsel

Ha helyesen elolvassuk e szótagokat, értelmes mondatot nyerünk.

(Beküldte Farkas János Bánosról.)

9. Pontrejtvény.

K . n . k . z . g . l . t . á . s . n . i . e . i . c . e . n .
f . l . e . f . l . o . j . ü . y . t . j . i . t . n .

(Beküldte Karli Etuska Sóllyból.)

10. Szórejtvény.

1 N L I gyökér

(Beküldte Boda Mihály Törökszentmiklósról.)

11. Talány.

Hogyan lehet huszból tizenegyet kivonni,
hogy kilencevenkilenc maradjon?

(Beküldte Záhonyi Miklós Boldogról.)

12. Pontrejtvény.

H . n . a . i . á . o .

(Beküldte id. Ságvári Ferenc Hegymagosról.)

13. Szórejtvény.

S

(Beküldte Péter Teruska Közarmilényből.)

14. Szórejtvény.

K hamis Komárom I A

(Beküldte Tóth István Bodvarákról.)

15. Pontrejtvény.

K . m . n . v . t . g . a . a

(Beküldte Ujvári Kálmán Örömkgyről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 33-ik számban közöljük.

A 27-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Számrejtvény: „**Vasárnap**“ a mi lapunk, belőle jót tanulunk. 2. Pontrejtvény: **Szép az élet az erdőben ideki**. 3. Szórejtvény: **Teadélután**. 4. Szórejtvény: **Sorvadás**. 5. Pontrejtvény: **Sűrű csillag ritkán ragog az égen**. 6. Talány: **Ajtó**. 7. Betű- és szórejtvény: **Földimádók**. 8. Pontrejtvény: **A magyar név megint szép lesz**. 9. Szórejtvény: **Ellenőr**. 10. Szórejtvény: **Pontosan**. 11. Számrejtvény: **Az aradi tizenhárom vértanuk**. 12. Szórejtvény: **Buzavirág**. 13. Névrejtvény: **Nagy Lajos**. 14. Szórejtvény: **Rádió**. 15. Szórejtvény: **Fürdik a holdvilág**.

Helyesen megfejtették: Péter Teruska, Horváth Mihály, Kövy Józsefné, Peti János, Vass Sándor, Nagy Lajos, Dancs Katalin, Rajtár Jánosné, Rádli István, Nagy Lajos, Szinegh Erzsébet, Wolf Béla, Nagy M. János, Illés Ilona, Mucsi József, Hajgató Kálmán, ifj. Tóth Gyula és Pleskonics Etuska, Dely Pál, Tóth József, Szabényi Ilonka, Illés Idus, Kiss S. János, id. Bayer József, ifj. Próky Gyula, Papp Géza, Orosz János, Kóré Jenő, ifj. Kern János, Mohos Lujza, Csonka Gábor, Papp Ferenc, ifj. Végli Imre, Kovács János, Kopocs István, Németh György, Kanyó Dániel, Kaszás István, Petván István, Illés Józka, ifj. Guszties János, Bagdány Zsuzsika, Kazareczky Gyula, ifj. Beleznyai András.

Jutalomkönyvet nyertek: Csonka Gábor (Nyírmada), Kóré Jenő (Kerka), Kaszás István (Fehértó), ifj. Guszties János (Háromfa) és Papp Géza (Máriatelep).

A 28-ik számban közölt rejtvényeket a helyes megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

Fárasztó testi vagy szellemi munka

után az ember idegel gyakran felmondják a szolgálatot és nemcsak nagy kimerültség, hanem kínzó fejfárgörcsök, vagy egyéb tünetek is fel-lephetnek.

A fájdalomak megszüntetésére kiválóan alkalmas a valódi

Diana-sóbszesz,

már egyszerű szolgálatára is jelentékeny enyhülést hoz. Makacsabb főfájásoknál a sóbszeszes bedörzslés (masszázás), vagy a sóbszeszes vízbe mártott borogatás biztosan csillapítja a kínzó gyötrelmeket.

A HOLT KÉZ.

BÜNYGI REGÉNY. — IRTA: THOMAS WALSH.

(24. Közlemény.)

— Mehetek én is? — Maga is meglepődött, milyen elfogódott a hangja. A férfi ugyanolyan elfogódott hangon szólt:

— Igen, miss Mary. Bármilyen furcsán is hangzik, szükség lesz önre. Akarom, hogy lássa, hogy nehéz munkánk sok sikertelenségeit miként tesszük jóvá ezekben az órákban. Foglaljon helyet, egy pár percig még várunk kell.

Alig, hogy kimondta mindezt, nyílt az ajtó s egy kopasz, de mégis fiatalosan zömök férfi lépett be. Notter felügyelő. Ajkán fanyar mosoly cikkázott át, amikor meglátta Mary Burtont, akit már jól ismert a nyomozás eddigi napjaiból. Udvariasan fordult hozzá:

— Nos, miss, végre ugy-e talán van remény a győzelemre. Ön is velünk jön?

Mary helyett Hahn felelt:

— Igen, a miss is velünk jön, bár nem mondhatni nőiesnek a ma esti vagy éjszakai kalandot. De a missnek jó idegei vannak s okármelyik férfi elbujhatik mögötte.

Kihuzta az egyik fiókot és a revolverei közt kezdett válogatni. Egy kis gyöngyháznyeles automata pisztolyt átdot a lánynak, előbb azonban meggyőződött, hogy vajjon töltve van-e.

— Nem lehet tudni, szükségünk lehet rá. Harctérre megyünk s ott nagyon ocsó az emberélet...

Az óra melélőn kongatta az idő mulását, amint ők kiléptek Hahn szobájából. Az udvaron glédában sorakoztak az autók, Hahn odasietett a készen álló menethez, a parancsnokhoz néhány vezényszót intézett és tájékoztatta a tennivalókról. Aztán betessékelte a leányt egy kis autóba, maga is beült, Notter pedig a kormánykerék mellett foglalt helyet.

Nesztelenül gördültek ki a kapun s az autó előbbi szédületes vágatásába fogott. Most azonban már senki sem állt utjukba, a rendőrségi „halálautót“ minden rendőr jól ismerte.

Alig tíz perc alatt ismét kiértek a villák közé, a detektív lesegítette a leányt és megálltak az egyik árnyas fa alatt. Percek alatt benépesült a máskor oly elhagyatott környék, rendőrsisakok villantak a félmohályban, ezeket azonban visszaterelte Hahn a páncélautóra. Csak a detektívekkel akart dolgozni, akiket nehezebb felismerni.

Nesztelenül haladtak előre, egészen az előbbi villáig. A sarkon szétvezényelte őket Hahn s a kis csoport percek alatt körülkerítette a háztömböt. Ott azonban nem álltak meg, hanem mindegyik becsengetett egy-egy házba s percek alatt az összes környékbeli villa meg volt szállva.

A hurok egyre szűkült, ezalatt pedig...

Lent a páncélteremben egy férfi ült egy acélpadon. Minden tagja kifeszítve, körülötte pedig Randal vezetésével az egész bünszövetkezet. A gonosztevő gunyosan hajolt a férfi fölé:

— Kicsit megtörjük a csontjaidat barátocskám, de nem baj. Majd kibökőd végre amit tudni akarunk. Miniket akartál tévutra vezetni? Majd megkeserülöd.

A kérdezett Bill Watson, nem válaszolt. Ajkait görcsösen összehúszorította, csak a szemei szórtak villámokat. A gonosztevők a szemébe kacagtak s Randal éppen a legkörülmönfontabb kínzási módokat helyezte neki kilátásba, amikor működésbe lépett az automata zár s a kitérő ajtón Maxim, a kis gnóm támolgott be. Homlokán vékony sugárban csorgott a vér, amint betámolygott az aj-

tón. Nyomában még vagy hárman a villa többi lakói, akik halálsápadtan dadogták Randal előtt:

— A rendőség... Körül vagyunk véve.

Randal alig jött szóhoz:

— Mit... Hogyan? S ezt most jelentitek?! Hát hol volt az ör, hogy csak most tudjuk mindezt meg. Nem volt ideje azonban gondolkodni, kívülről a rendőrsip éles süvöltése hangzott, amire Randal nyugalma is elfogyott: Az ajtókat azonnal zárjátok be! Mi aztán majd a földalatti alaguton távozzunk.

Arcát kiverte a veríték, az egyik székbe rogyott s a többiek is halálra rémülten futkostak össze-vissza. Az egyik vadul nekirohant a falba rejtett kapcsolótábláknak, az ajtó automatikusan bezárult, s alig hogy a két acéllemez összeért, furcsa kattanás hallatszott. A kapcsolótábla vezetékén éles fény cikkázott át s egy perc alatt kiégték a biztosítékok. De ez nem volt minden. A már működésbe hozott gépek függetlenek voltak a kapcsolótáblától s a föld alól furcsa dübörgés hallatszott. Randal szédülten hörögte:

— A dinamit!

Tekintete lázasan vetődött a falon lévő hatalmas óra felé, amelynek eddig álló mutatója működésbe lépett és gyors tempóban rötta a köröket. A többiek jól tudták mi ez. A szoba alá volt aknázva s az alattuk lévő gépezet öt perc múlva levegőbe röpti őket ha nem menekülnek.

Egymást lökve és taszítva igyekeztek a padlón elrejtett ajtó felé, amelynek szerkezete szintén a kapcsolótábla egyik vezetékéhez tartozott. A kiégett vezeték azonban eredménytelenül kattogott a kezeik közt s az acélajtó ellenállt minden erőfeszítésnek.

Maxim, a kis gnóm, rávetette magát az óramutatóra, hogy ha megállítani nem is tudja az órát, de legalább késleltesse az időt — a hatalmas acélrud azonban ellenállt az ő törekeny testsúlyának. Di mit ért volna, ha a mutatót le is törí, a szerkezet azért tovább járt...

Multak a percek, a gonosztevők hajukat tépve futkostak fel és alá. Még egy perc... Még egy fél perc, még husz másodperc, még tíz...

Egyszer csak elhallgatott a ketyegés. A sóhajtás elementáris erővel tört ki a gonosztevők ajkain, révedezve néztek egymásra. Ugy látszik, valaki elvágta kívül a villanyvezetékét.

Ütések záporoztak a nehéz ajtón, vakítóan villant az autogén, pár perc s a páncéllemez szabályszerűen fel volt törve. Tárva-nyitva állott az ajtó s a résen egy füstös, kormos, de mégis gunyosan mosolygó férfi lépett be.

Két keze a zsebében, mögötte pedig egy rendőrármádia. Sőt még egy nő is, a csoportban.

A férfi szó nélkül odalépett Randalhoz, köszönt:

— Jó estét, mister Randal. Ugy-e, nem várt? Nos, bevallo! Öszintén, én sem hittem ma délen még, hogy este viszontlátjuk egymást, sőt mi több, ilyen szépen együtt lesz a társaság. Sokszor majdnem ön győzött, sokszor hitte, hogy túl jár az eszemen, de lássa, hiába vágta le a Sing Sing-temetőjéből azt a kezét, hiába dolgozott a leg-agyafurttabb eszközökkel, a végén mégis alul maradt. Nehéz dolog tuljárnai az öreg Hahn eszén, ezt ismerje be maga is.

A másik révedezve hallgatta. Észre sem vette, hogy két markos rendőr megbilincseli, csak akkor figyelt fel, amikor Hahn felvette az egyik asztalról a sokat hajszolt kék iratesomót s átadta a mellette álló hölgynek, aki mosolyogva, sirva, kacagva, boldogan élesztgette a köteleitől megszabadított Bill Watson:

— Miss Mary, ez az ön. Megígértem, hogy visszahozom, tessék. Nem volt olyan egyszerű, ön is közelről érezte a veszedelem szelét, de a lényeges az, hogy most már túl vagyunk a viharokon. — A detektívek felé fordult:

— Menjünk, uraim, odakünn várnak bennünket.

Pár perc múlva a környék lakói csodálkozva néztek a villa felé, ahonnan egy csomó megbilincselte embert kísértek ki. Igazuk volt, ebben az előkelő negyedben szokatlan dolog volt az ilyesmi.

Egy hét múlva a Pacific-express egyik elsőosztályú fülkéjében egy fiatal hölgy s egy fiatal férfi ült egymással szemben. Az ajtó mellett egy fehérszakállas öregedő úr vizsgálta néha őket s szemmeláthatólag bosszankodott, hogy azok minden közeledési kísérletet elutasítanak, kérdéseire alig válaszolnak és csak egymással törődnek.

— Ugy látszik, nászutasok, hm . . . — dörmögte fanyar ábrázattal. — Nos, hagyjuk őket egyedül, fiatalság, boldonság.

Lassu tempóban elindult az étkezőkoci felé s amazok meglepődötten néztek egymásra, amint bezárult az ajtó mögötte. A nő mosolyogva szólta oda a férfi felé:

— Drága Bill, vajjon leszünk mi is egyszer ilyen öregek?

A férfi megcsókolta a nő kezét:

— Leszünk, édes Mary, valamikor. De soká . . . Nagyon soká . . .

(Vége.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

O. J., Sajóvámos: Tréfából és rejtvényeiből válogatunk, köszönet értük. — **O. F., Mátraszöllös:** Verse szép. Az egyik hosszú, ezt nem közölhetjük, de a másik jön. Tréfából közlünk. — **N. L., Dunaremete:** Képrejtvényt nem közlünk. Versét átalakítással majd hozzuk. Túrelmét kérjük, mert még sok vers vár közlésre. — **P. J., Lízó:** Tréfája jó, némiképp viszonylatja lapunkban. Hasonlókat kérünk. Rejtvényei között is több megfelelő akad. — **F. F., Nagybjom:** Válogatunk a rejtvények közül. Egyik-másik megüti mértékünket. — **P. T., Kozármisleny:** A könyvet elküldöttük. Tréfáit közöljük; a rejtvények közül is jön egyhány. — **M. L., Kékkut:** Rejtvénye tulságosan egyszerű, nehezebbet kérünk. — **Ifj. V. I., Szellő:** Az előző üzenet Önnek is szól. Tréfáiból hozunk. — **Ifj. G. Gy., Dombrád:** Nehezebbet kérünk. — **K. D., Hermánszeg:** Egy-két rejtvényt a közlendőkhöz soroltunk. Köszönet buzgalomért. — **S. J., Gyula:** Versét átalakítással hozzuk. Rejtvénye jó, majd közöljük. — **Ifj. G. F., Háromfa:** A szójelvényekből közlünk. — **Cs. F.-né, Ivánca:** Ez nem üti meg mértékünket: jobbat kérünk. — **Á. S., Sajómerese:** Közlünk belőlük. Köszönjük. — **S. I., Nagytöke:** Jó, közöljük.

TRÉFÁK

A tolvaj.

- Igaz, hogy megcsípték a tolvajt?
- Igaz.
- Hol?
- A ligetben a — szunyogok.

(Beküldte Almásy Ferenc Püskiről.)

Célzás.

Vevő: Holnap is kifizethetem a virágcsokrot, főnök ur?
Főnök: De akkor talán parancsoljon még hozzá néhány szál nefelejtsét is.

(Beküldte ifj. Józsa Lajos Tiszadérszről.)

Nyári vendéglőben.

— Hallja, pincér, micsoda piszoka szalvétát ad maga ide elé? . . . Akkor inkább semmit se adjon . . .

Pincér (rohanva): Igenis, kéremalásson, azonnal!

(Beküldte ifj. Szabó Mihály Vásárosdombórról.)

Haramiák beszélgetnek.

— Kétszer is üzentem már az ügyvédnek, hogy megöljük a fogságunkba került anyósát, ha nem küldi a váltságdíjat. Nem is felelt.

— Meg kell írni neki, hogyha rögtön nem fizet, vissza küldjük az anyósát. Ez majd használ.

(Beküldte Szabó István Nógrádpalotásról.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Július 28-án, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Felsődabas, Ujkécske. Ló-, marha- és kirakodóvásár: Szeged.

Július 29-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Bácsbokod, Csepreg, Dombóvár, Fehérgyarmat, Galambok, Sertés és bizonytalan Gödre (sertésvásár bizonytalan), Harkány, Jászalsószentgyörgy, Jászfényzaru, Kapuvár, Kiskőrös, Letenye, Magyaróvár, Mernye (sertésvásár bizonytalan), Nagydorog, Szendrő, Szentendre, Szigetvár (sertésvásár bizonytalan), Tiszánána, Tiszatarján. Marha- és kirakodóvásár: Tiszadob.

Július 30-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Söjtör. Kirakodóvásár: Duna-vecse.

Július 31-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Nyírlugos, Vésztő.

Augusztus 1-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Apc, Balatonfőlkajár, Gyöngy (sertésvásár bizonytalan), Hajdudorog, Onód, Tiszafüred, Tab (sertésvásár bizonytalan). Állatvásár: Celdömölk. Kirakodóvásár: Óriszenteper.

Augusztus 2-án, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Somogyfőmágyas (sertésvásár bizonytalan).

Augusztus 3-án, szombaton.

Marha- és kirakodóvásár: Bánokszentgyörgy.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak július 22-én.)

Gabonatözsde.

Készárupiac.

Buza tiszavidéki 77 kg-os 24.95—25.20, 78 kg-os 25.15—25.40, 79 kg-os 25.35—25.65, 80 kg-os 25.60—25.90, felsőtiszai 77 kg-os 23.40—24.65, 78 kg-os 24.60—24.85, 79 kg-os 24.75—25.00, 80 kg-os 24.90—25.25, fejmegyei, bácskai és dunántúli 77 kg-os 23.85—24.20, 78 kg-os 24.10—24.40, 79 kg-os 24.30—24.60, 80 kg-os 24.50—24.75. — Rozs pestvidéki (új) 19.50—19.80, árpa elsőrendű 19.50—20.00, középső 18.50—19.00, (új) 17.50—18.00, zab elsőrendű 18.75—19.00, középső 18.25—18.50, tengeri 23.75—24.00, repce 43.50—44.50, korpá 13.50—13.75 pengő métermázsánként.

Határidőpiac.

A Határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például májusban novemberi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak novemberben kell leszállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza novemberre 26.03—26.04, buza márciusra 28.09—28.10. — Rozs novemberre 21.68—21.70, rozs márciusra 23.65—23.67. — Tengeri júliusra 24.05—24.15, zárlat 24.10—24.20, tengeri májusra 20.90—20.92 pengő métermázsánként.

Az új buza és új rozs ára.

A gabonatözsde határidőpiaca az új búzát és rozst novemberi buza és rozs névvel jelzi. 1929. évi július hó 22-én az új búzáért 26.03—26.04 pengőt, új rozsert 21.68—21.70 pengőt jegyeztek métermázsánként.

Magpiac. (A Mauthner Ödön Magtermelő és Magkereskedelmi Rt. heti jelentése.) Biborheremagban a forgalom meglehetősen, különösen világos színű áru iránt mutatkozik élnék érdeklődés. Az árak tartottak, sőtét azott magnak nincs kelendősege. — *Express* borsóban nagy tételek kerültek piacra, azonban a külföld részéről semmi érdeklődés

Gyűjtünk új híveket és előfizetőket a „Vasárnap” táborába.

nem mutatkozik. Néhány tételt a hántolt malmok vettek fel eszökenő árak mellett. : Szöszösbükköny. A minőségek a kedvező időjárás folytán valószínűleg kedvezőbbek lesznek, cséplése most van folyamatban, az árak még nem alakultak ki. — A Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének hivatalos jegyzései 100 kilogrammonként nyersáruért Budapesten: bihorheremag 75—84, szöszösbükköny 40—45, vegyes napraforgómag 20—21, köles vörös 19—20, köles vegyes 15—19, muharmag 58—62 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 46—52, duplanullás finom tészaliszt 40—42, nullás 40—42, kettős főzösliszt 38—40, négyes kenyérliszt 36—38, hatos 34—36 fillér kilogrammonként.

Abraaktakarmányplac. Árpakorpa 16, buzakonkoly 14, buza-korpa 13.75—14, buzatakarmányliszt 10.50, konkolydara 15, lenmagpogácsa 26, napraforgópogácsa 22.50, repecpogácsa 20, repa-szelet, szárított, 12.50—13, rozskonkoly 14, rozskorpa 14, rozskatakarmányliszt 16.50, szőjababpogácsaliszt (kis tételben) 33, tökmag-pogácsa 25 pengő métermázsánként.

Burgonya. Árak nagybani vételnél métermázsánként 10—12 pengő. Takarmányvásár. Réti széna elsőrendű, új 7.50—8.—, réti széna, másodrendű, új 6—7, réti széna, harmadrendű, csomagolásra 5—5.50, muharszéna és lucernakeverék 10.50, lucernaszéna 7—12, zabosbük-könszéna 7—9, alomszána elsőrendű 5.—, zsupszalma másodrendű 3.50—4.—, zsupszalma 5.50—7 pengő métermázsánként.

Szűrőmarhavasár. Élő borjúk, belföldi szópész, elsőrendű 1.26—1.44, másodrendű 1.16—1.32 pengő kilogrammonként.

Vágómarhavasár. Ökör legjobb minőség 106—116, közepes minőség 82—104, gyöngye minőség 56—80, kivételesen 126 fillér. Bika leg-jobb 106—115, közepes 96—104, gyöngye 80—94 fillér. Tehén legjobb minőség 100—114, közepes 70—98, gyöngye 50—68, kivételesen 116 fillér. Bivalyok 60—75 fillér, növendékek 80—100 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Tenyészmarhák és jármosökörök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) 1—1.04, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 0.98—1.02, 1½—2 éves iszók 0.98—1.02, 1½—2 éves tínók 0.98—1.02, fiatal friss fejős tehén 1.40—1.50 pengő, kilogrammonként élőszuliban.

Lóvásár. Jobb minőségű lovak: csikó 30—70, igaz kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 280—675, agás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 170—440, szárnál 50, alárendelt minőségű lovak 30—280, vágólovak 30—180 pengő darabonként.

Sertésvásár. Könnyűsertés 164—172, közepes 172—178, nehéz-sertés 174—184 fillér élőszuliban, kilogrammonként.

Gyapjú. Középmínőségű fésűs vagy szövetgyapjú 1.70—2, jó mi-nőségű szövetgyapjú 2—2.30, finom szövetgyapjú 2.30—2.80, keresztzetlen mérinó 5 pengő kilogrammonként.

Nyersbőr. A marhabőr 10, a borjubőr 20 fillérral olesóbodott kg-ként. Marhabőr, magyar (25—34½ kg-os) 0.95—1.05, (35—49½, kg-os) 0.85—0.95, (49 kg-on felül) 0.75—0.85 pengő kg-ként. Marha-bőr, tarka: (25—34½, kg-os) 1.05—1.15, (35—49½ kg-os) 0.95—1.05, (49 kg-on felül) 0.85—0.95 pengő kg-ként. Borjubőr (hosszu lábál) 1.90—2, báránybőr (fehér mérinó) 2.50—3 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahus a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 340—720, rostélyos, vastagbátzsin, felsől, fehérspecsenye, gömbölyű felsől 240—340, furtó, hátzsin, csontos oldalas, tarja, szegye 160—320, gulyásnak való 120—200 fillér kilogrammonként. — Borjúhús: Felsze-telt comb 360—500, sütnivaló 220—400, pörköltnek való 160—260, fillér kilogrammonként. — Juh- és bárányhús: Juhcomb 180—260, zseriac, lapocka 160—220, pörköltnek való 120—160 fillér kilogrammonként. — Sertéshús a nyílt piacokon: Friss karaj 320—440, friss comb, tarja, lapocka 280—320, friss oldalas 220—280, kocsonyának való 60—120, vese velével 200—280, füstölt helybeli karaj, tarja, la-pocka, oldalas 260—420, olvasztani való szalonna 220—240, sózott kenyérszalonna 240—280, füstölt 240—280, hárj 250—270, zsíros te-pertő 200—280, helybeli sertészsír 228—260 fillér kilogrammonként.

Boromai és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—550, csirke 140—400, ruca 350—600, lud 500—1600, pulyka 600—700 fillér darabonként. — Leölt állatok: Tyúk 250—320, csirke 280—550, hizott ruca 280—360, lud hizott 280—360, pulyka, hizott 220—280, ludmáj 500—1000, ludzsír és hárj 360—450, ludaprólek 160—260 fillér kilogrammonként.

Tojás: Friss tojtojás 11—13, főz 9—10 fillér darabonként. Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harcsa 500—600, ponty 240—360, kárász 160—240, csomóp 200—240, keszeg 100—120 fillér kilo-grammonként. — Rák: Folyami rák 10—80 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Tejesajt 36—40, lefőlézött 16—20, joghurt 100—170, tejszín 340—360, tejsől 160—220, centri-fugált teavaj tömbben 560—660, 10 dkg-os csomagolásban 640—700, főzöttváj 440—540, szedett vidéki vaj 440—520, juhvaj 460—500, te-

hénturó 100—140, sovány tehénturó 80—100, juhturó 300—360, ke-vértturó 240—320, lipői turó 360, hazai ementáli sajt 500—620, hazai grói sajt 340—400, juhsajt 280—320, hazai trappista 300—400 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 80—140, hántolt egész borsó 90—120, feles 80—120, fehér aprószemű bab 90—140, nagyszemű 110—148, színes 80—120, finom árpakása 80—110, durva 60—80, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöltség. A nyílt piacokon: Sárgarépa zöldséggel, csomója 2—20, zeller ujdonság, zöldséggel darabja 2—6, kalarabé zöldséggel darabja 2—4, karfiol kilogrammja 40—100, vöröshagyma zöldséggel csomója 2—6, makói vöröshagyma 14—20, közönséges vöröshagyma 12—20, új zöldséghagyma csomója 3—8, kilogrammja 40—70, cékla 18—40, hazai fejeskáposzta ujdonság 20—32, kelkáposzta 20—32, fejessalata 2—6 darabja, burgonya ujdonság hazai 12—28, tömör csiperkegomba 200—400, ehető tinoru gomba 160—360, mezei csiperkegomba 160—250, székfígomba 160—300, éti vargánya gomba 200—320, fekete retek darabja 10—30, hónapos retek csomója 5—10, jánosnapl retek csomója 2—12, kilogrammja 15—20, savanyítani való ugorka 10—20, salátának való 6—12, ecetes ugorka 100—180, kovászos 40—80, vizes 50—60, apró hegyes zöldséppirka darabja 2—6, tölteni való 5—18, savanyított zöldséppirka kilogrammja 100—120, főzött tök 3—8, gyalult 12—20, paradicsom ujdonság 40—80, zöld tengeri csú darabonként 12—18, sóska 20—30, tisztított paraj 30—50, főzött paradicsom literre 80—120 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Közönséges alma 20—80, közönséges körte 30—100, szilváz 120—160, gyümölcsiz 160—320, kajszinbarack 50—160, fekete ropogós cseresznye 100—160, lágy 60—120, piros ro-pogós 100—150, lágy 40—100, sárga ropogós 60—120, lágy 40—100, nagyszemű meggy 100—150, hólyagos 50—80, aprószemű kemény 50—100, hólyagos 40—60, málna 140—200, ribizli 50—120, köszmété 50—140, keményhüvely dió 100—160, zöld dió 60—100, dióhéj 450—600, héjazott mogoró 360—440, héjazott mandula 600—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és házlizsappan. A nyílt piacokon: Édes nemes-paprika 200—800, félédes, gulyás 580—680, rózsapaprika 460—600, erős 300—400, kereskedelmi 200—280, kék mák 140—180, közön-séges 120—140, pergetett méz 240—280, házlizsappan 144—100, közönséges házlizsappan 90—132 fillér kilogrammonként.

Piaci. A magyar fenőfőlapie forgalma változatlanul gyenge és a Társadalombiztosító Intézet albirtfalvai nagy építkezése sem hozta meg az üzlet meglétkülését, mert a szállítást egy cég kapta meg. Keményfőlapiban a kereslet ezidőszert meg gyengé, azonban a kisebb ter-mékek folytán az ősz folyamán mérsékelt kínálattal számolnak. Tuzsi-főlapiban még nem indult meg az üzlet. Belföldi száraz hasabfa ára vagononként 225—260 pengő, import tűzifa 244—264 pengő 10,000 kg-ként. Faszén ára változatlanul 880—980 pengő vagononként magyar határ-állomásról.

Szesz és szeszestitalok. Az Országos Szeszértékesítő Részvénytársaság végrehajtó-bizottsága 1929. évi július hó 16-án tartott ülésében a fogyasztási célú finomított szesz alapárát 230 pengőben, az ecetgyár-tási célú finomított szesz alapárát pedig 150 pengőben állapította meg azonnali érvénnyel. A denaturálási célú tiszteltetett és adómentes szeszkatégoriák alapára változatlan. Az Országos Gyümölcsforgalmi Részvénytársaság július hóra a következő árakat állapította meg: Törkölly, seprő és eperlínka legalább 50 hl vételnél 447.95, 25—50 hl 449—99, 10—25 hl 452—03, 5—10 hl 454.07 pengő. Hegyaljai és ba-dacsonyi törköllyáru legalább 50 hl vételnél 463.79, 25—50 hl 465.83, 10—25 hl 467.87, 5—10 hl 469.91 pengő. Az árak hordó nélküli főz-dérel értendőek. Borprálat 460—480, szilviorom nyári áru 4.80—5, kékáru 6—6.20 pengő, 2 szálalék forgalmi adó, vidéki főzderél.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára 1929 július hó 22-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. Egy pengőnél többre kerül egy darab: Angol font 27.78 (27.93), dollár 5.70 (5.72), hollandi forint 2.29 (2.30), német márká 1.36 (1.37). — Egy pengőnél kevesebbre kerül: cseh korona 16.90 (14), szerb dinár 10 (10.08), francia frank 22.40 (22.70), lengyel zloty 64.10 (64.40), oláh lei 3.39 (3.43), olasz lira 29.95 (30.25), osztrák shilling 80.65 (81.05), spanyol peseta 83.35 (84.05) fillér.

Arany és ezüst pénzek. Huszkoronás arany 23 (23.05), ezüst régi forintos 0.98—1, egykoronás 0.32—0.35, öt koronás 1.80—1.85 pengő. Színarany kilogrammja 3816—3820, színézüst 97.50—99.50 pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ UJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

Patkány-, egérintő „Ratinol“

sváb, ruszn-, csó-lány-hangya stb. irtószerek, biztos hatású irtószér, gyö-keresen irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Naptl árban utánvétellel szállítja.

RATINOL LABORATORIUM,
Budapest, VII., Marányi-utca 36. szám.

Egy-két diákfiut vagy diákleányt

elvállal uri család teljes ellátással.
Budapest, Eötvös-utca 35. III. 19.

SZAKORVOSI RENDELŐ

vér- és neml-betegek részére. Ezüstsalvarsan-oltás.
VII. Rákóczi-ut 32 I. em. I. (Rókusvall szemben).
Rendelés egész nap.